

DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 37

Penktadienis - Friday
Rugsėjis - September 14, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

**Savaitės
įvykiai**
IX. 3-10

Ar po atostogų politika bus kitokia?

Rugsėjo 5 Kongresas baigė atostogas. Atstovai grįžo su įspūdziais, kad poliečiai labiausiai yra susirūpinę infliacija, kylančiom kainom. Tai jiems svarbiau nei Watergate. Infliacijai šalinti reikia bendradarbiavimo tarp Kongreso ir Baltųjų Rūmų. Iš abiejų pusių pasakyta palankių žodžių, lyg pamotuota alyvų šakelėm. Bet abidvi pusės negali atsakyti kovos dėl pirmenybės.

Prezidentas Nixonas nori palikti praeitį užmirštą. Rugsėjo 5 ir 9 kalbose jis minėjo naujus gyvybinius uždavinius, ypačiai kovą su infliacija, energijos organizavimą. Pageidavo tam "abipusės iniciatyvos". Bet čia pat neišvengė prezidentas Kongreso ligšiolinę veiklą vadinęs "didžiai apviliančia". Pasiakė negalų sutikti su Kongreso išlaidum ir dėl to turėjęs vetuoti atlyginimo minimumą, kuris Kongreso buvo nutartas pakelti iš 1.60 dol. iki 2.00 ir paskiau 2.20. Iš kitos pusės prezidentas negali sutikti su Kongreso siekiu siaurinti išlaidas apsaugos reikalams, nes tai patstatytų Ameriką į antraeilės valstybes su pavojum Amerikos laisvei.

Pareiškimais apie infliaciją ir kitas dienos problemas prezidentas stengiasi apeiti Watergate. Tos pačios taktikos laikėsi ir viceprezidentas Agnew, kaltindamas tuos, kurie gaisina laiką su Watergate ir trukdo vyriausybei gyvybinius darbus.

Bet praeitis nesiduoda laidojama. Ervin komisija po atostogų Watergate apklausinėjimus atnaujino, ypačiai apie pinigines nelegalias aukas komitetui už prezidento perrinkimą. Darbą numato tęsti iki lapkričio 1.

Prezidento pokalbio įrašai svarstomi jau apeliaciname teisme nuo rugsėjo 10, ir sprendimo laukiama už 10 dienų.

Los Angeles pereiną savaitę pradėta buv. prezidento patarėjo Ehrlichmano ir kitų trijų buvusių prezidento štabo narių byla dėl įsilaužimo į Ellsbergo psichiatro patalpas.

New Yorke šią savaitę pradėta buvusių vyriausybės narių Mitchell ir Stance byla. Jie kaltinami veikę naudai Vesco, kuris buvo davęs prezidento perrinkimo komitetui 200,000 ir kuris dabar nuo teismo už pinigines malversacijas pabėgęs į užsienį.

Alyvų šakelės nepašalino įtampas tarp Baltųjų Rūmų ir Kongreso ir politikos nepakeitė. Tik abi pusės rodo taktinio atsargumo: prezidentas žino, kad jo prestižas tebėra susilpnintas ir jis negali nepaisyti Kongreso; Kongresas žino, kad jis neturi tiek jėgos, kad galėtų panaikinti prezidento veto.

Žmogaus persekiojimas Sovietuose ir Amerika

Rašytojo Solženitsino, fiziko Sacharovo ir kt. vadinamų disidentų persekiojimas Sovietuose rado didelio atgarsio Amerikoje. Spauda kartoj Solženitsino pareiškimą, kad jo rankraštis apie sovietinius konc. lagerius KGB pagrobtas. Žinią, kur rankraštis paslėptas, išdavė E. Voronjanskaja po 5 dienų be paliovos tardymo. Paleista ji pasikorė. Spauda taip pat kartoj Sacharovo įspėjimą, kad detente (nukelta į 2 psl.)

DEVINTASIS LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

L.K.M. Akademijsavo suvaivimus šaukia kas treji metai. Šiemetinis suvažiavimas Bostono Jėzuitų Kolegijoj rugpiūčio 31 — rugsėjo 2 buvo devintasis. Suvažiavimą ruošė ir globojo Naujosios Anglijos židiny, o jo programą sudarė akademijos valdyba Romoj. Programoj buvo atidaromasis ir baigiamasis pilnatis posėdis ir 7 sekcijų posėdžiai. Pilnatis posėdžiuose buvo skaitytos dvi paskaitos, o sekcijų — 24.

Penktadienis, rugpiūčio 31
Suvažiavimas pradėtas rugpiūčio 31, 9 val., ryto, mišiomis Šv. Ignoto bažnyčioj. Mišias aukojė ir progai pritaikytą pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys.

Po pamaldų ir registracijos suvažiavimą atidarė suvažiavimui ruošti komiteto pirmininkas prof. dr. A. Navickas, pareikšdamas, kad šis suvažiavimas skiriasi nuo kitų, nes neturi vienos visą suvažiavimą jungiančios minties. Pasveikinęs dalyvius, prezidiuman pakvietė prof. dr. A. Kučą pirmininku ir prof. dr. V. Jaskaivičių pavaduotoju, o kun. dr. J. Grabį sekretorium.

Tada Akademijos pirmininkas prof. dr. A. Liuima, S.J., savo įvadinę kalboj apžvelgė Akademijos veiklą nuo paskutinio suvažiavimo: knygų leidimą, židinių veiklą ir narių darbus. Jis pranešė, kad Akademijs turi 221 narį, kad per paskutinius trejus metus mirė 12 narių, kad Romoj prel. dr. P. Jutulio ir kun. R. Krasausko dėka susikauptė turtinga biblioteka ir archyvas, kad JAV prel. P. Juras Akademijai perleidižia savo Alkos muziejų ir leidiniams leisti atsiranda mecenatų, tarp jų ir suvažiavime dalyvaujanti ponija Elena Mickeliūnienė, išleidusi 6 knygas, kad kun. Prunskis kasmet skiria premijas už mokslo veiklą 1000 dol., už religinį veiklą ir žurnalistui po 500 dol.

Įvadinę paskaitą pilnatis posėdy — "Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas teologijos šviesoje" — skaitė prel. V. Balčiūnas. Remdamasis Šv. Raštu ir Bažnyčios Tėvų mokslu, jis išdėstė, kad charizmos yra nepaprastos Šv. Dvasios dovanos, kurias gavo apaštalai Sekminių rytą ir kurias jų rankų uždėjimu gaudavo ir tikintieji. Vėliau į jas nebuvo kreipiama didelio dėmesio. Jų vertinimą pirmiausia JAV iškelė sekminininkų sąjūdis, kilęs protestantuose, o dabar turįs tūkstančius sekėjų ir katalikų tarpe, kurį, kaip atsinaujinimo sąjūdį, kritiškai žvelgdama, vertintini ir Kat. Bažnyčios hierarchija.

Teologijos sekcija, kuriai vadovavo prel. dr. V. Balčiūnas, turėjo dvi paskaitas.

Po pietų pertraukos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos sesuo Ona Mikalaitė gvildeno charizmatikų klausimą iš praktinės pusės, kaip jie reiškiasi šiuo dienų Kat. Bažnyčioj. Jos tema buvo "Charizmatinis atsinaujinimo sąjūdis šiuo dienų Kat. Bažnyčioje". Paskaitininkė daugiausia lieté JAV charizmatikus.

Prof. kun. A. Rubšys, teologijos ir Šv. Rašto licenciatas, skaitė paskaitą "Mito klausimas Naujajame Testamente". Dabar dažnai girdim ir skaitom, kad Šv. Raštas esąs mitas, bet mum mažai kam žinoma kuria prasme. Paskaitininkas, remdamasis atitinkamais autoriais, stengėsi išaiškinti mito sąvoką Šv. Rašto atveju. Mitas esąs "aprašymas antgamties žmogaus kalba, išreikšimas to, kad dieviška, žmogaus sąvokomis; pristatymas Anapus šiaupusinė išraiškioj —

pavyzdžiui, Dievo transcendentijos išreiškimas erdviniu nuotoliu". Paskaitininkas įdomiai ir subtiliai paaiškino šio numitinimo teigiamas ir neigiamas puses.

Istorijos mokslų sekcija, kuriai vadovavo prof. S. Sužiedėlis, turėjo tris paskaitas.

Pirmąją paskaitą skaitė dr. V. Gidžiūnas, OFM — "Pranciškonų-bernardinų darbai XV-XVI amž." Paskaitininkas nušvietė, kiek pranciškonai-bernardinai tuo metu prisidėjo prie tikėjimo platinimo ir kultūros skleidimo Lietuvoj, jų pastangas grąžinti Kat. Bažnyčiai pravoslavus ir jų kovas protestantizmui įsigalint Lietuvoj.

Antrą paskaitą skaitė prof. dr. B. Mačiūka — "Istoriniai leidiniai okupuotoje Lietuvoje po 1945". Paskaitininkas ne tik palietė okupuotoj Lietuvoj išleisčių knygų bibliografiją, bet atidengė ir sunkią padėtį Lietuvos istorikų, įstatytų į sovietinius rėmus. Nežiūrint to, lietuvių istorikų skaičius didėja. Deja, jie daugiausia, gal dėl esamų aplinkybių, savo studijose teliečia tik XIX ir XX amž. Ankstesnius laikotarpius tėra nagrinėję tik 3 ar 4 vyresniosios kartos istorikai. Tačiau daug yra padaryta pagelbinėse istorijos šakose.

Prof. dr. P. Rabikauskas, S.J., temoj "Lietuvos istorinių šaltinių leidimas" išdėstė šaltinių leidimo reikalą ir dabartines galimybes juos rinkti ir leisti Romoj. Darbą bereikia tik tęsti, nes jau yra išleista "Fontes Historiae Lituaniae" I tom. Kiti penki tomai baigiami paruošti. Reikia tik lėšų paruošimui ir išleidimui.

Tą pačią dieną po paskaitų buvo susipažinimo vakaras, kuris dalyvių skaičiumi nebuvo gausus, nes dienos karščiai buvo gerokai visus išvarginę.

Šeštadienis, rugsėjo 1

Rytą, 8:30 val., Šv. Marijos bažnyčioj buvo koncelebruotos mišios už mirusius Akademijos narius. Jas aukojė šie kunikai: A. Liuima, SJ, P. Rabikauskas, SJ, ir V. Gidžiūnas, OFM.

Psichologijos-pedagogikos mokslų sekcija, kuriai vadovavo prof. dr. J. Pikūnas, turėjo keturias paskaitas.

Prof. dr. I. Užgiriene savo paskaitoj "Protinis vystymasis ir etinių normų supratimas" aiškino vaikų protinį vystymąsi ir moralinių normų supratimą.

Prof. dr. J. Pikūnas paskaitoj "Humanistinės vertybės: ugdymas ar paneigimas", sakytume, tęsė pirmąją paskaitą, nes

lieté jaunimo auklėjimą mūsų laikais, paneigiant ar ugdat humanistines vertybes, pabrėždamas, kad JAV mokyklose paneigiamos humanistinės vertybės ir dėl to turim morališkai sukriksintą jaunimą.

Dr. R. Kriaučiūnas pranešė "Pasaulio lietuvių jaunimo studijinės anketos rezultatų svarbesnes koreliacijas". Iš šio pranešimo paaiškėjo jaunimo nustatymas lietuvių religijos atžvilgiu; jis nėra per daug džiuginantis.

Prof. kun. dr. A. Paškus paskaitoj "Modernaus žmogaus dilemos krikščioniškosios moralės šviesoje" atidengė moderniojo žmogaus psichologiją, kaip jis sprendžia savo gyvenimo dilemas.

Šios sekcijos paskaitos yra labai naudingos tėvam, turintiems augančių vaikų ir bręstančių jaunimą; dėl to, kai jos bus išspausdintos "Suvažiavimo darbuose", labai patartina jas įsigyti ir atidžiai perskaityti.

Po pietų pertraukos sekcijų posėdžiai vyko dviejose salėse lygiagrečiai.

Architektūros ir meno sekcija, kuriai vadovavo dr. A. Kulpa-Kulpavičius, turėjo 3 paskaitas.

Dr. J. Gimbutas apžvelgė "Lietuvos bažnyčios statytojus", pradedant liaudies meisteriais, baigiant gabiais architektais.

Dr. A. Kulpa-Kulpavičius paskaitoj "Vilniaus miesto planavimas iki XIV amž." išdėstė Vilniaus miesto planavimą nulėmusias priežastis: pagrindinės jų buvo militarinė ir politinė miesto paskirtis.

E. Arbas paruošė studiją "Lietuvos architektas XX amž.", kurią, jam nedalyvaujant, perskaitė kun. St. Yla.

Gamtos ir tikslųjų mokslų sekcija, kuriai vadovavo dr. P. Kaladė, turėjo net penkias paskaitas.

Dr. B. Povilaitis skaitė "Nikotinas ir kiti nikotiana genties augalų alkaloidai".

Dr. P. Kaladė — "Vėžį sukiantieji cheminiai maisto priedai".

Dr. E. Užgiris — "Nauji fiziniai metodai imunologijoje".

Prof. dr. P. Jasaitis — "Virusų tyrimas".

Dr. T. Žiūraitis, O.P. — "Naujas mokslo žvilgsnis į evoliucijos teoriją". Šiuo klausimu jis neseniai plačiai rašė Darbininke.

Sekmadienis, rugsėjo 2

Sekmadienį, 10 val. ryto, lietuvių Šv. Petro parapijos bažny-

(nukelta į 4 psl.)

LIETUVOS KATALIKŲ NAUJI SKUNDAI SU 30,782 PARAŠAIS

Lietuvos pagrindinis laikraštis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" 1973 m. Nr. 6 praneša, kad š. m. kovo mėn. tėvai ir vaikai kreipėsi į švietimo ministeriją Vilniuje, į Religinų reikalų įgaliotinį K. Tumėną, o š. m. gegužės 14 į TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumą Maskvoje.

Prasė: nutraukti tikinčiųjų vaikų diskriminaciją mokyklose, sustabdyti antireliginę ir antilietuvišką propagandą vadovėliuose, duoti tikintiesiems šv. Rašto bei kitų religinių knygų.
(Tęsinys iš praeito nr.)

ŠVIETIMO MINISTERIJAI VILNIUJE: "MUMS JAU NUSIBODO PRIEVARTINIS BEDIIVINIMAS..."

LTSR Švietimo Ministerijai Lietuvos moksleivių ir jų tėvų PAREIŠKIMAS

Mes, moksleiviai ir tėvai, gerai suprastami mokyklos tikslus bei pareigas jaunajai kartai, dažnai nusiviliname, nes moksleiviams teikiama ne tai, ko iš tikrųjų reikia.

"Visuomenės Mokslo" vadovėlyje rašoma: "Patriotizmas yra vienas geriausių žmogaus prigimties pasireiškimų... Jis pasireiškia meile kraštui, kuriame ir užaugome, meile jo istorijai..." Kaip mokiniams pažinti Lietuvos praeitį, jei J. Jurginio "Lietuvos TSR istorija" yra trumpa — vos 100 puslapių — ir vienašališka, o A. Gaigalaitės "Lietuvos TSR istorija" (148 p.) pasakoja vien apie revoliucinį judėjimą ir pokario metus? Tuo tarpu "TSRS istoriją" sudaro keturios dalys — viso 650 puslapių. Todėl moksleiviai, daug žinodami apie Pugačiovą, Petrą I ir kt., beveik nieko nežino apie garbingą Lietuvos praeitį.

Pati didžiausia blogybė yra prievarta mokiniams skiepijamas ateizmas. Kalbama, kad religija Tarybų Sąjungoje yra privatus reikalas, kad TSRS Konstitucija visiems garantuoja sąžinės laisvę, bet gyvenimo praktika byloja kitaip.

Religinę moksleiviai nekartą yra išjuokiami, barami už religinę praktiką; jų karikatūromis "puošiami" mokyklų sienlaikraščiai. Iš mokinių atiminėjami medaliukai ir kryželiai. Kartais mokytojai tikinčius mokinius net iš bažnyčios išveda, pvz. laidotuvėse.

Religinę moksleiviai yra verčiami kalbėti ir rašyti prieš savo įsitikinimus, piešti antireligines karikatūras. Atsisakiusiems veidmainiauti rašomi dvejetai arba vienetai.

RELIGIJŲ REIKALŲ ĮGALIOTINIUI VILNIUJE: KODĖL TŪKSTANČIAI ŠV. RAŠTO EGZ. SIUNČIAMA UŽSIENIO LIETUVIAMS, O LIETUVOJE 1 EGZ. TENKA 300 TIKINČIŲJŲ.

Religijų Reikalų Tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui Lietuvos tikinčiųjų PAREIŠKIMAS

1973 kovo 1 laikraštėje "Gimtasis Kraštas" skaitėme vyskupo R. Kriščiūno pareiškimą: — Katalikai Lietuvoje leidžia sau reikalingas knygas. Neseniai atspausdinome "Romos Katalikų Apeigyną Lietuvos Vyskupijoms", "Maldyną", "II Vatikano

Mokytojai verčia religingus mokinius stoti į ateistines organizacijas ir būrelius ir dėl to daugelis paskatinami veidmainiauti.

Dalis mokytojų pamokas panaudoja ateistinei propagandai. Ateizmas mokyklose ir už jų sienų skelbiamas, panaudojant net apgaulę, pvz. rodant "stebuklus", pikta išjuokiant bei sąmoningai iškreipiant katalikų tikėjimą.

Kartais elgesys mažinamas iki patenkinamo vien už lankymąsi į bažnyčią. Į charakteristikas įrašomi religingų moksleivių įsitikinimai ir tuo apsunkinama jiems įstoti į aukštąsias mokyklas.

Moksleiviai dažnai turi atsakyti į religinius įsitikinimus liečiančius anketų klausimus Mums nesuprantama, kodėl prievarta braunamasi į sąžines? Dalis moksleivių, nenorėdami atskleisti savo įsitikinimų, veidmainingai atsako į tuos klausimus. Kam tai naudinga?

Paminėjome tik kai kuriuos moksleivių sąžinės prievartavimo atvejus, bet ir jie verčia manyti, kad tarybinei mokyklai labiausiai rūpi ne mokymas ar auklėjimas, o subedievinimas. Toks "auklėjimas" griaua mokyklos autoritetą, o mokiniams daro neaitatiosomą žalą.

Mums jau nusibodo prievartinis bedievinimas, ir tai išsaulia reakcija — nusigręžimą nuo jėga peršamų idėjų. Kodėl šitai elgiamasi mokyklose, jei TSRS Konstitucija skelbia sąžinės laisvę?

Todėl mes prašome Švietimo Ministeriją užkirsti kelią šioms žalingiems reiškiniams mokyklose, kad niekas moksleiviams nekludytų naudotis sąžinės laisve.

1973 m. kovo mėn. 14,284 parašai.
N. B. Moksleivių pasirašė apie 25 procentai.

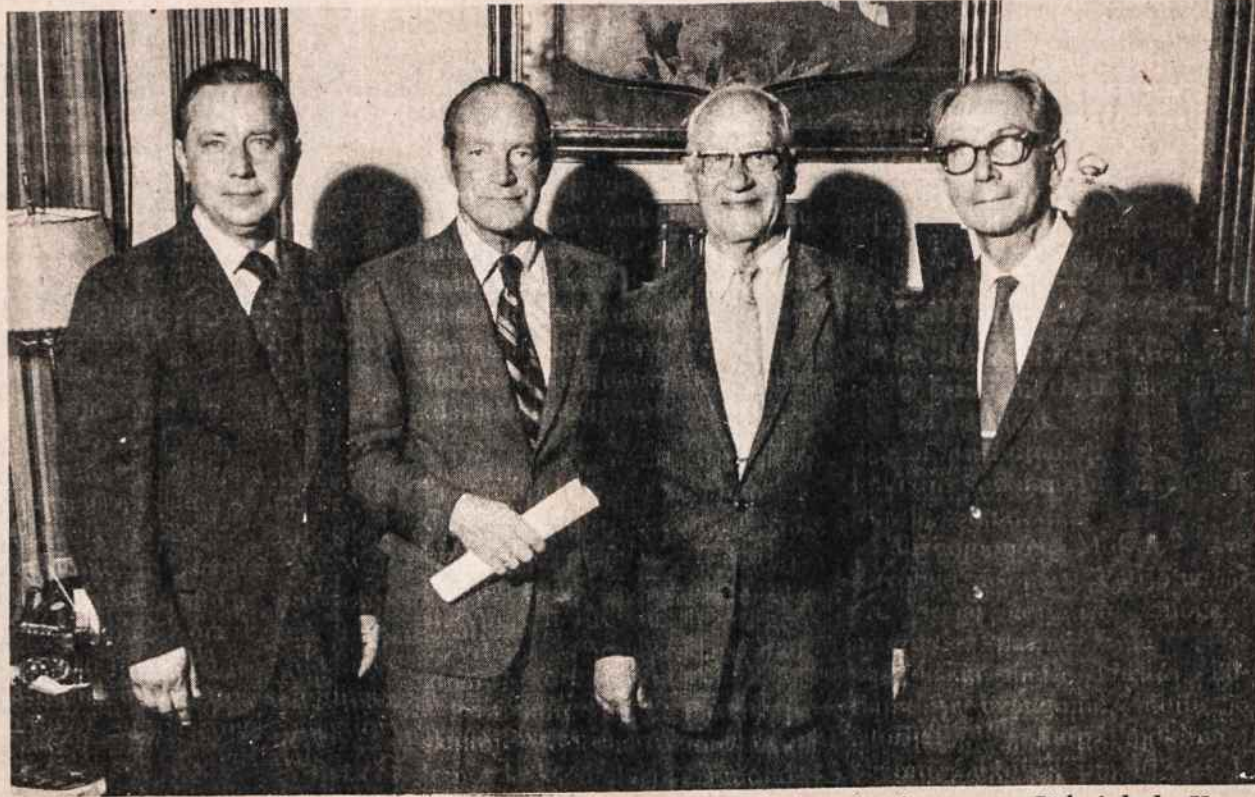
Susirinkimo Nutarimus" ir kitas knygas. Štai, dar spaustuvės dažais tebekvepia labai reikšmingas leidinys — "Šventojo Rašto Naujasis Testamentas".

Mes, tikintieji, panorome įsigyti "Šventąjį Raštą". Deja, vietos kunigai mums paaiškino, kad "Šventojo Rašto" gavę tik po kelis ar keliolika egzempliorių — maždaug 300 tikinčiųjų po 1 knygą...

Jei katalikai Lietuvoje leidžia sau reikalingas knygas, tai kodėl pokario metais neišleido pačios reikalingiausios knygos — katekizmo? Kodėl "Šventojo Rašto" buvo išleista tik 10,000 egzempliorių? Kodėl mes savo akyse nematome "II Vatikano Susirinkimo Nutarimų", negalėjome gauti "Maldyno", nors maldaknygę privalo turėti kiekvienas katalikas? Maža to, kodėl, patys negaudami "Šventojo Rašto", girdime, kad kažkas jo tūkstančius egzempliorių siunčia užsienio lietuviams? Nejaugi mums reikės gimines užsienyje prašyti, kad prisųstų Lietuvos išspausdintą "Šventąjį Raštą"?

Kadangi mums paaiškėjo, kad religines knygas labai mažais tiražais leidžia ne katalikai, bet, vyskupui prašant ir Jums, Įgaliotini, tarpininkaujant, tarybinė valdžia, todėl prašome pasiru-

(nukelta į 2 psl.)

IV-tajame PLB seime Washingtonė Lietuvos pasiuntinybėje priėmimo metu. Iš k. į d. dr. K. Bobelis — Altos pirm., dr. K. Valiūnas — Vliko pirm., J. Kajeckas — Lietuvos atstovas Washingtonė, St. Barzdukas — PLB garbės pirmininkas.

LIETUVIŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA NR. 3

MOKYTOJOS O. BRILIENĖS PERSEKIOJIMAS

3

Prasidėjo teisminis apklausimas mokytojos O. Brilienės byloje

Vilkaviškio vid. mokyklos mokytoja Ona Brilienė buvo 1970 atleista iš darbo, kai jos vaikų pirmosios komunistų nuotrauka pakliuvo į direktoriaus rankas. Atleisti kreipėsi į aukščiausiąją teisimą, skųsdama neteisėtą atleidimą. Teismo eigą LKBB toliau taip aprašo:

(Ar tu tiki?):

Prasidėjo teisminis apklausimas.

— Tu tiki ir eini viešai į bažnyčią?

— Taip, aš esu tikinti ir einu viešai į bažnyčią. Užteks man slapstytis, — aš išsislapsčiau 21 metus, o dabar, kada viešai iškėlė mano religinius įsitikinimus, aš nematau reikalo slapstytis.

— Ką pasakei vaikams per paskutinę pamoką?

— Aš pasakiau vaikams, kad aš daugiau jų nemokysiu. Mane atleido iš darbo dėl to, kad aš tikiu Dievą.

Mokyt. Brilienė, kreipdamasi į teisimą, paklausė:

— Jei švietimo skyrius turėjo teisę užtikrinti atleisti iš darbo, argi aš neturiu teisės ne pasakyti, už ką mane atleido išdirbusią 21 metus? Nejaugi už girtuokliavimą? ..

— Tu vaikams dar kažką pasakei?

— Pasakiau, kad žmogus turi būti tvirtų įsitikinimų, kad geriau mirti stovint, negu gyventi šliaužiojant.

— Ką esi baigusi?

— Pedagoginį institutą Vilniuje. Specialybė — geografė.

Toliau kalbėjo Vilkaviškio raj. švietimo skyriaus vedėjas Šačkus, primindamas, kad Brilienė yra tikinti, trukdanti ateistini darbą su vaikais, viešai einanti į bažnyčią. Net bylą kelianti vien dėl to, kad šita reikalą labiau išgarsintų.

Teisėjo klausinėjamas Šačkus nuolat maišėsi ir paliko visiems apgailėtina įspūdį: "Tai mat, kad tu nieko nežinai, nežinai ne kaip žmogų atleisti iš darbo", — priminė teisėjas.

(Diskusijos šalia teismo):

Teismui tarantis, salėje vyko gyvos diskusijos. Prokuroras:

— Tokia mokytoja, kaip tu, negali mokyti vaikų. Tu apsime-tėle, vaikų žalotoja. Tu ir savo vaikų neturi teisės auklėti. Mes atimsim nuo tavęs vaikus, kad jie išaugtų tikri tarybiniai žmonės, o ne sugadinti.

— Atseit, savo vaikams negalima perteikti tikėjimo, nes jie yra mokiniai; vėliau bus studentai — ir vėl negalima tikėti; tai kada žmogus gali tikėti? Kai jis jau pensininkas? Tai tokia yra tikėjimo laisvė? — kalbėjo prokurorui vienas vyras.

Prokuroras tęsė savo: "Išmesim vieną mokytoją, kitą, jei kas dar pabandys pasirodyti tikintis, ir pamatysit..."

— Tai jūs nesilaikot savo įstatymų!

— Mes turime savo tikėjimą

ir įstatymus, ir pagal juos tokie mokytojai nedirbs mokykloje...

Tuo tarpu įsikisio kitas vyras:

— Nors aš netikintis esu, bet šioji mokytoja neteisingai atleista iš darbo. Tai įstatymų pažeidimas. Tarybiniai įstatymai garantuoja sąžinės laisvę, o kokia čia laisvė, jei už religinius įsitikinimus svarstė, svarstė ir iš darbo išmetė.

(Sprendimas, bet jis sabotuojamas):

Tuo metu sugrįžo iš pasitarimo teisėjai ir perskaitė sprendimą, kad mokytoja grąžinama į darbą. Perpykęs prokuroras pareiškė:

— Aš šito neprileisiu!

Švietimo skyriaus vedėjas beviltsiškai kalbėjo:

— Dabar sužlugus visas ateistinis darbas...

Po aukščiausiojo teismo sprendimo sugrąžinti Brilienė į darbą Vilkaviškio prokuratūra pasikvietė mokinių tėvus, kurie spalio mėnesį buvo rašę skundą, ir davė jiems pasirašyti po tekstu, jog O. Brilienė į darbą sugrąžinta.

Tačiau mokyt. Brilienė į darbą nebuvo sugrąžinta. Kai ji su teismo vykdytoju atvyko į mokyklą, švietimo skyriaus vedėjas teismo vykdytojui erzliai atrėžė:

— Aš neprisimsu. Ateikite 15 val.

Matyt, reikėjo reikalą su kažkuo aptarti. Po pietų Šačkus aktą pasirašė ir liepė eiti į mokyklą.

Vilkaviškio raj. liaudies teismo teisėjas patarė mokyt. Brilienei rašyti pareiškimą atstatydinimui iš mokytojos pareigų, nes kitaip Vilkaviškyje negausianti darbo.

Mokykloje padėtis buvo nepakenčiama. Mokytojai nesisveikino ir nekalbėjo. Direktorius kasdien pranešdavo:

— Šiandien pamokų nebus. Gali būti laisva.

Tikriausiai, direktorius ne vien savo iniciatyva neleido mokytojos į pamokas. Kažkas bijojo, kad tikinti mokytoja "nesugadintų" tarybinių mokinių.

(O profsąjunga vėl nutarė atleisti):

Gruodžio mėnesį įvyko profsąjungos vietos komiteto posėdis, kuriame vėl svarstė mokyto. Brilienę. Ypatinai piktai kalbėjo mokyklos partijos sekretorė mokyto. Urbonienė. Baigiant visi nubalsavo atleisti O. Brilienę iš darbo. Tas ir buvo padaryta gruodžio 23 dieną.

Kyla klausimas, kas vadovavo Brilienės atleidimui. Visą laiką buvo jaučiama, kad švietimo skyriaus vedėjas, direktorius ir kt. yra tik įrankiai kažkieno rankose. Atsidūrę keblioje padėtyje, jie vykdavo tartis net į Vilnių. Nėra abejonės, kad po aukščiausiojo teismo sprendimo direktorius ne savo iniciatyva neleido mokyt. Brilienę dirbti. Kažkas ir Vilkaviškio raj. prokuratūrai patarė apgauti mokinių tėvus, liepiant pasirašyti, kad

mokyt. Brilienė į darbą sugrąžinta.

(Atleido ir jos vyrą):

Atleista iš darbo Brilienė bandė susirasti darbą kitur, tačiau Vilkaviškyje negavo net valytojos darbo. Jos vyrui Jurgiui Briliui, dirbančiam Prienų MSV darbų vykdytojo pareigose, buvo sudarytos nepakenčiamos darbo sąlygos ir jis buvo priverstas iš darbo pasitraukti.

Š. m. gegužės mėn., po to, kai plačiai pasaulyje nuskambėjo Lietuvos katalikų memorandumas, į Vilkaviškį atvyko Brilių (žmona tik ką susilaukusi 5-to kūdikio negalėjo nuvykti), apgailėstavo, neinojė apie mokyt. Brilienės persekiojimą ir pažadėjo padėti jai susirasti gerą darbą, tik ne mokykloje. Pačiam Briliui Rugienis priminė, kad tikriausiai jam reiks apleisti ir naują darbovietę, nes jo direktorius esąs didelis ateistas ir nepakęs taip labai tikinčio inžinieriaus, koku esąs Brilius.

(O laikraštis tebekalba apie tikėjimo laisvę):

1971.IX.16 "Valstiečių Laikraštje" pasirodė straipsnis "Vatikano radijo nuodėmės." Jame rašoma, kad Vatikano radijas "reguliariai varo šmeižikišką propagandą prieš Tarybų Lietuvą", kad "lietuviškieji klerikalai begėdiškai nusimeluoja",

(Bus daugiau)

SAVAITĖS ĮVYKIAI

(atkelta iš 1 psl.)

be Sovietų Sąjungos sudėmokratinimo veda į Vakarų savižudybę.

Spauda suabejojo detente politikos nuosirdumu. Ypačiai aštriai pasisakė N. Y. Times veddamasis apie "Maskvos terorą", apie "barbarišką stalinizmo grįžimą". Amerikos mokslų akademija pasiuntė protesto telegramas Sovietų mokslų akademijai, įspėdama, kad Sacharovo ir kt. persekiojimas vers Amerikos akademią nutraukti mokslinį bendradarbiavimą. Sen. Mills pareiškė, kad dėl persekiojimų jis pasipriešins bet kokiai prekybos su Sovietais liberalizacijai. Sen. Jacksonas — prieš palankumo principą prekybai su Sovietais...

Kitai reagavo naujai paskirtasis valstybės sekretorius Kissingeris. Rugsėjo 7 senato komisijos apilaušinėjime tvirtinimo reikalu Kissingeris kalbėjo: esą jausmais aš pritariu Sacharovui, "tačiau aš jaučiu, kad mes turim eiti toliau tuo keliu, kuriame esame"; tai reiškia — gerinti santykius su Sovietais, plėsti prekybos nuolaidas Maskvai pagal susitarimą...

(Šis Kissingerio pareiškimas nėra nauja politika. Jis primena politiką evangelisto Luko aprašyto kunigo ir levito, kurie, eidami keliu, rado plėšikų apipilęstą ir primuštą keleivį; kunigas ir levitas paliko jį gulėti, eidami tuo keliu, kuriame jie buvo...)

Prieš tokią vyriausybės politiką griežtai pasisakė N. Y. Times, vadindamas ją "keista stručio politika".

"Kai kas gal jaučia, kad Watergate taip palaužė prezidento Nixono moralę, kad jis nesijaučia galįs ką nors kritikuoti. Bet savo tyła dėl Maskvos eksce-

—verkšlendami dėl savo tikinčiųjų diskriminavimo Tarybų Lietuvoje". Laikraštis tęsia: "Tarybų Lietuvos konstitucijos 96 str. garantuoja mūsų respublikos piliečiams sąžinės laisvę, o tuo pačiu ir religinių kultūrų atlikimo laisvę. Tačiau mūsųose neapsiribojama vien deklaracijomis, o piliečių teises bei laisves, jų tarpe ir sąžinės laisvę, gina ir kiti įstatymai. LTSR Baudžiamojo kodekso 145 str. numato baumes už kludymą atlikti religines apeigas. O to paties kodekso 143 str. išaiškina... nurodoma, jog baudžiamąjį atsakymą užsitraukia... atleidimas iš darbo arba pašalinimas iš mokyimo įstaigos... taip pat kitokie esminiai piliečių teisių apribojimai, daromi priklausomai nuo jų pažiūrų į religiją."

Kaip matome, — rašo laikraštis, — socialistinėje Lietuvoje tikinčiųjų teises griežtai saugo baudžiamasis įstatymas, o visi puikiai žino, jog kiekvienas Tarybų Lietuvos pilietis, kokią religiją jis beišpažintų, gali laisvai atlikti savo religinio kulturo apeigas. O gal ponai iš Vatikano radijo gali pateikti faktų, kada koks pilietis buvo diskriminuojamas dėl savo religinių įsitikinimų — pažemintas pareigose, atleistas iš darbo, pašalintas iš aukščiosios mokyklos ar panašiai?"

(Bus daugiau)

sų prezidentas kltiava į kitus, net daug rimtesnius spąstus... Jo dabartinė politika plėsti prekybą su Sovietais, duoti Maskvai Amerikos technologijos pažangą, skatinti Amerikos biznierių planuoti multibilijonines investicijas — vis tai yra skirta sustiprinti sovietinei įėjai — tiek karinei, tiek ekonominei. Ir, kaip akademikas Sacharovas pabrėžė, parama biurokratinei Sovietų Sąjungai stiprėti gali būti galų gale Amerikai kelias į savižudybę. Kremlius iš savo pusės detente nesurpanta kaip reikalavimo ideologiškai nusiginkluoti. Kodėl Baltieji Rūmai elgiasi taip, lyg detente reikalautų pritari ti kiekvienai Maskvos baisybei?"

Ūkinė karštligė

Savaite akivaizdžiai rodė, kad prezidento ūkiniai patarėjai, išdo sekretorius Schultz ir ūkinės tarybos pirmininkas Stein, klaidingai buvo numatę infliacijos eigą, sakydami, kad per 1973 metus kainos pakils 3 proc. Per pusmetį kainos kilo tokiu tempu, kad metinis pakilimas gali siekti 27.5 proc. Labiausiai pakilo maisto kainos.

Žemės ūkio gaminiai rugpiūčio mėn. buvo pabrangę 66 proc., palyginti su pereinusių metų šiuo mėnesiu, o grūdai — net 167 procentais.

Dėl aliejaus trūkumo planuojama žiemą apriboti jos vartojimą sildymui.

Prezidento advokatai tikisi uždelsti pokalbio įrašų bylą teismuose, iki Kongresas baigs savo kadenciją ir Ervino komisijos įgaliojimai baigsis gruodžio 4.

Derybos dėl strateginių ginklų apribojimo prasidės rugsėjo 24 Zenevoje.

Senatas 76:10 balsais priėmė 50.2 mil. Free Europe ir Liberty radijam. Atmetė 56:29 balsais Fulbrighto siūlymą nukirpti per pusę.

Prancūzijos prezidentas Pompidou išvyko į Kiniją.

RELIGIJŲ REIKALŲ ...

(atkelta iš 1 psl.)

pinti, kad būtų leista pakartotinai išspausdinti "Šventąjį Raštą" ir "Maldyną", kurių pakaktų kiekvienai katalikiškai šeimai įsigyti bent po vieną egzempliorių. Be to prašome leidimo išleisti plačiam katekizmui. Priešingu atveju mums bus sunku patikėti bet kokiomis kalbomis apie reikalingiausių katalikiškų knygų leidimą Tarybų Lietuvoje.

1973 m. kovo mėn. 16,498 parašai.

SPARTA — Rašomos mašinės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės. Ir firmų autentiškus katalogus gauste iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 860 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TA'3OM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. P'as patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylin-čias lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 420 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos gar-bingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ sluntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus su-darant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasi-rinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-8440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be'o, juodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-lnamą kainą.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kalnom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5136.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — impor-tuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

— Gėlės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; va-kare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veļtvi pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

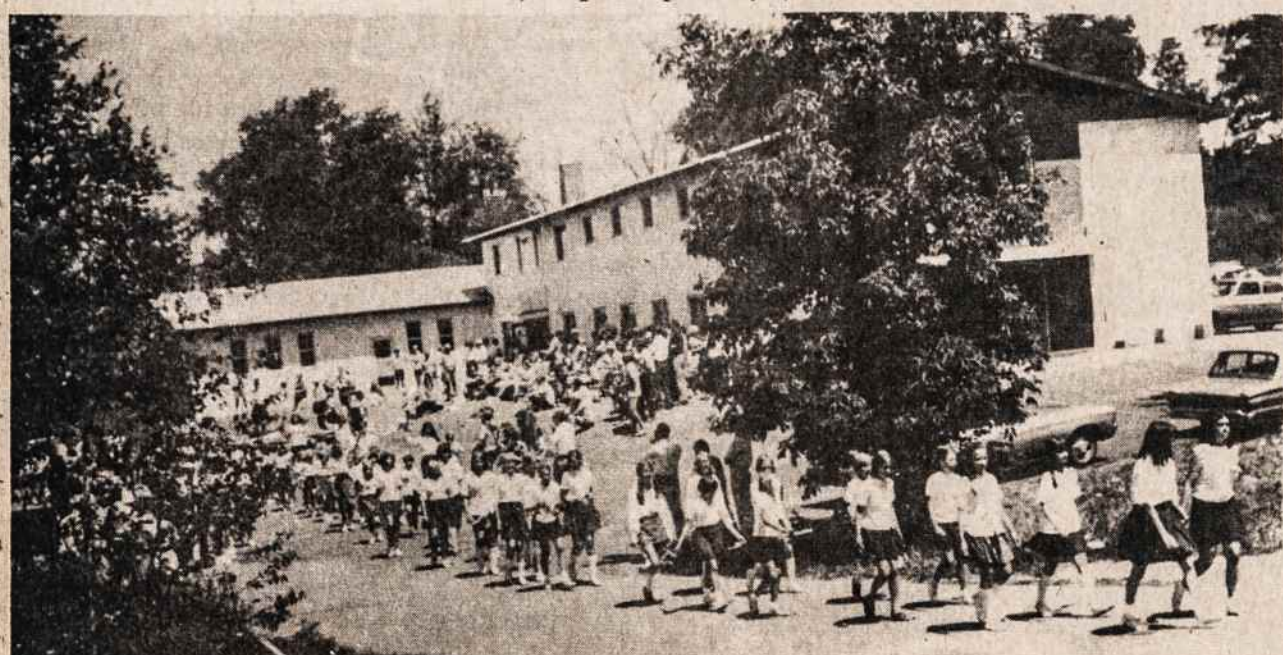
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIŠ Įdomių vietų Jankymas

Specialios nuolaidos: INDIVIDUAMS (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS

Dainavos stovykloj mergaitės žygiuoja į užsiėmimus. Nuotr. A. Gulbinsko

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai sugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Po IV-tojo PLB seimo

Ketvirtąjį PLB seimo delegatų jau išvažinėja, prisimindami tikrai labai karštą dieną Amerikoje ir pačiame Washingtone. Užėjo didelės kaitros, o pačiai sostinei termometrus buvo pakėlę iki 110 laipsnių.

Tropiniai karščiai giliai palietė patį seimą ir nuėmė nuo jo visą žavesį, paradinį blizgumą, reprezentaciją. Per niek nuėina visi menai ir visos idėjos, kai žmogus ieško tik kampeio, kur gali pailsėti ir atsikvėpti.

Paroda turėjo būti graži ir reprezentacinė, nes ir pati Corcoran galerija garsi ne tik Washingtone, bet ir visoje Amerikoje. Bet ta galerija neturi oro vėsinimo. Čia buvo pramatytas gražus, iškilmingas ir puošnus seimo dalyvių pasisvečiavimas, priėmimas, bet visi išsigando didelių karščių. Ir ką gi padarysi, jei prakaito reikia plaukte plaukti. Visi tik mauna iš galerijos į šaltus viešbučio kambarius.

Su paroda tikėtasi rasti atgarsio amerikiečių spaudoje. Bet ir čia praeita tylom. Iki šiol redakcijos nepasiekė jokios laikraščio iškarpos. Sako, antros ar trečios eilės laikraštis parašęs 10 ar 15 eilučių apie parodą. Ar tos eilutės buvo vertos tokio brangaus žygio, sudėtų pinigų? Vargu. Paroda rengta kitiem pasirodyti ir sulaukti dėmesio iš kitų, bet jo nesulaukta.

Ketvirtąjį seimui pasirinkta vieta Washingtonas. Tikėtasi, kad rengėjai sukviest visokiausių amerikiečių politikų, suras naujų draugų, kad seimą pasveikins valdžios žmonės, Baltieji Rūmai. Tačiau seimas praėjo be šių žmonių, be jų kalbų, sveikinimų. Kalbama, kad rengėjai rašę laiškus ir prašę. Bet laiškais sunku žmones laimėti ir įjungti į

bičiulių gretas. Tik asmeniniais kontaktais galime to pasiekti. Gi Washingtone gyvenantiems, atrodo, tai neturėjo būti sunku.

Pamaldos rengtos sostinės katedroje. Visi laukė, kad dalyvaus amerikiečių hierarchijos atstovai, tars sveikinimo žodį. Bet ir šiuo atveju nebuvo nieko padaryta.

Nuėjus seimui į praeitį, tegu jo palikimas būna pamoka kitam seimui, kad reikia pilnai išnaudoti vietos galimybes, sustiprinti efektingą prisistatymą vietos žmonėms, laimėti kuo daugiau draugų saviem reikalui ir kuo plačiausiai išgarsinti amerikiečių spaudoje.

Kai rudenį išjudini...

Kai iš šiaurės ateina maloni vėsa, žinai, jau ir spalvingasis ruduo netoli. O rudenį išjudini visus veikimus.

Vieni šaukia: per daug tos veiklos, parengimų, pobūvių. Kiti, priešingai, tvirtina: per maža.

Tokioje Chicagoje parengimų tikrai nestinga, nes daug lietuvių. Kitur parengimai mažėja.

Norime čia paraginti visus rudenį veiklai. Reikia vietos Liet. Bendruomenės vadovybėm sukurti organizacijų pasitarimus, aptarti, kas ką ir kada daro. Platesnio masto šventės minėjimus tegu rengia Liet. Bendruomenė. Tai jai labiausiai pritaria. Bet LB turi padėti ir kitoms organizacijoms, įjungti į konkrečius uždavinius, kad veikla būtų plati ir įvairi.

IV PLB Seimo baigiamasis posėdis buvo numatytas rugsėjo 2, sekmadienį, 5 val. popiet. Kadangi tos dienos rytiniame posėdy vadovybės rinkimai užtruko ilgiau negu numatyta, visą programą teko vėluoti. Nutarta baigiamojo posėdžio programą atlikti banketo metu. Ir banketo ilgoj programoj St. Barzdukas, PLB valdybos buv. pirmininkas ir dabartinis garbės pirmininkas, negalėjo išsakyti pilnos kalbos, kurią buvo paruošęs. Banketo klausytojam buvo pateikta santrauka, o čia spausdinamas pilnas tos kalbos tekstas. — Red.

Vilties žodį gyvenime dažnai vartojam, nes jis susijęs su mūsų tikėjimu, kad įvyks, ko mes laukiame. O linkstam laukti daugiausia vis to, kas geriau, kas tobuliau, kas kilniau, negu turim. Kalbam apie asmenines viltis — darbų sėkmės, laimės siekimo, sveikatos atgavimo ir t.t. Prancūzų F. M. Voltaire'as yra taikliai pastebėjęs, kad "Apvaizda mums davė viltį ir miegą kaip atlyginimą už daugelį gyvenimo rūpesčių": šelstančios audros metu laukiam ateinančios giedros, tikim išsigelbėjimu iš skętančio laivo, gyvenimas už kalėjimo grotų pasidaro kupinas laisvės svajonių. Viltis žmogui šviečia jo gyvenimo priešinguose. Jis gyvena viltimi arba ją praranda.

Viltis taip pat yra esminė ir tautos dvasinio gyvenimo dalis. Šiandien mes jau turim kultūrinę savo bendrinę kalbą ir savo raštą. Turim savo laikraštį ir knygą. Turim organizuotą tau-

TAUTINĖS MŪSŲ VILTYS IR JŲ ATRAMOS

tinį savo gyvenimą. Prieš 38-erius metus Kaune įvyko pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas, dabar baigiamas PLB IV Seimą. Tai yra taip pat mūsų vilčių įgyvendinimas. Tautinių mūsų vilčių, apie kurias prieš 78-erius metus, 1895, kalbėjo poetas Maironis, abejojamai eilėrašty "Jei kada pančiai nukris" klausdamas:

*Jei po amžių kada skaudūs
pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs
dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto
naktis
Ar jiems besuprantamos bus?*

Tautos pranašo abejonės neįvyko.

Tautinę viltį paprastai kas nors įžiebta, suformuluoja ir paskelbia vienas. Vėliau ją vykdo bendrų interesų žmonių grupė — kolektyvas, tauta. Tada viltis tampa didele sutelktine jėga. Po 24-erių metų, 1919, mūsų minėtasis Maironis, jau atsiliepdamas į laiko įvykius, sukūrė eilėrašty "Viltis", kuriame konstatavo, kad viltis — tai mūs stiprybė ir drąsa, širdies ugnis ir ištermės sąlyga, guodžianti brangiausia dovana, visur, kaip angelas, mus lydinti:

*Be spindulio vilties šviesos
Pavergtų sielos galių žemė;*

*Mes nepažintumėm giedros,
Ir būtų mās darbai aptemę.*

Kiekvieno ilgos lietuvių tautos istorijos įvykio pagrindu randame viltį. Iš pradžių ji rėmėsi valstybine sąmone. Mindaugas vienijo Lietuvą, nes reikėjo atsispirti iškilusiam kryžiuočių pavergimo pavojui: ir lietuviams grėsė jų pavergtų prūsų išnykimo likimas. Gediminas kultūrino Lietuvą, nes jam rūpėjo ją sueuropinti: ji turėjo tapti lygiaverčiu Europos tautų šeimos nariu. Vytautas Didysis kūrė Lietuvos galybę, nes jam rūpėjo priešintis stiprėjančiai Lenkijos įtakai: užsidėdamas karaliaus karūną, jis būtų atsistojęs lygiom su Lenkijos karalium. Tačiau valstybinė sąmonė nėjo kartu su tautine sąmone. Lietuvis Jogaila pvz. lenkam įsteigė Krokuvos universitetą, o lietuviams reikėjo laukti vengro Stepono Batoro, kad aukštąją mokyklą 1579 įsteigtų Vilniuje. Lietuva valstybine kalba iš pradžių įsivedė cerkvinę slavų (gudų) kalbą, o vėliau lenkų kalbą, dėl to jos valdantysis bajorų bei didikų sluoksniu iš pradžių gudėjo, o vėliau lenkėjo, kol nutautęs galutinai atsiskyrė nuo lietuviško tautos kamieno.

Lietuviškas viltis tada įžiebė tautinės sąmonės budimas. Martynas Mažvydas pirmasis 1547 padavė lietuviui į rankas

lietuvišką knygą — savo "Katekizmo prastus žodžius", kuriais lygiai paprastai į jį kreipėsi:

*Brolau mielasis, skaitydamas
tatai žinasi,
Jog tasai liežuvis dabar reiškiatsi.*

*Todrin, jei rasi kokį paklydimą,
Pataisyk be visokio užvydėjimo.*

Po 52 metų, 1599, Mikalojus Daukša savo verstinėje "Postilėje" iškėlė gimtosios kalbos vaidmenį tautos gyvenime:

"Visais amžiais žmonės kalbėjo savo gimtąja kalba ir visados rūpinosi ją išlaikyti, turtinti, tobulinti ir gražinti. Nėra tokios menkos tautos, nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų vartojama savo kalba. Tą kalbą paprastai visi rašo įstatymus, ją leidžia savosios ir svetimų tautų istorijas, senas ir naujas, ją aptaria visus valstybės reikalus... Ne žemės derlumai, ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą..."

Tačiau šie gražūs ir teisingi žodžiai baudžios jungą nešančiai tautai nedaug ką tedavė, nes valstybės gyvenime jie nieko nereiškė, o bajorai ir didikai jų jau neklaušė. Tauta nyko. Neteško savo valstybės. Rusijos tikslus atskleidė Varšuvos generalgubernatorius Miliutinas: rusų raidės turinčios pabaigti tai, ką pradėjo rusų kalavijas, todėl 1864 buvo uždrausta spauda. Netrukus, 1878, Vokietijoje buvo įsteigta speciali draugija Littauische Litterarische Gesellschaft, kuri turėjo bent surinkti tai, "kas pagal prigimties dėsnius ir gyvenimo raidą turi žūti". Lietuvių kalbai buvo skirta daugiausia 50 metų. Bet čia įvyko du štebuklai: XIX a. antrojo pusėj prasidėjo tautinis atgimimas, subrendęs 1918 vasario 16 Nepriklausomybės aktu ir nepriklausomos valstybės atstatymu.

Tai buvo didžiųjų tautinių vilčių išikūnijimas. Jo dvasios esam veikiami bei gavinami ir mes, šio PLB IV Seimo dalyviai. Tad pažvelkim į šių vilčių gyvenimiškas atramas.

Istorijos patyrimas sako, kad tautos nesaugoja viena valstybinė sąmonė. Turėjom senosios Lietuvos valstybę, bet šios valstybės viršūnės iš pradžių gudė-

(nukelta į 4 psl.)

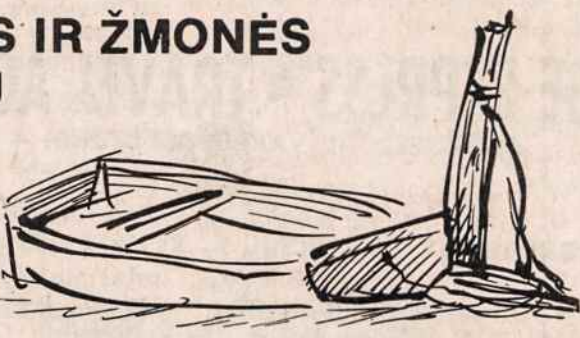

Stasys Barzdukas, ilgametis Lietuvių Bendruomenės darbuotojas, ilgai buvęs JAV LB pirmmininkas, dabar buvęs PLB pirmmininkas, kalba IV-tajame PLB seime Statler Hilton vietyje Washingtone.

ŽUVĖDROS IR ŽMONĖS ANT UOLŲ

Dienos atostogų krašte
Kennebunkporte

PAULIUS JURKUS

5.

Kalendoriai žymėjo savaitgalį, į kiemą įvažiuo mašinos. Įkaitusios, pavargusios, kaip liūtai bėgę tyrais ir per kalnus iš Detroito, Clevelando, Montreolio, Chicagos ir iš mano miesto — iš New Yorko. Nauji žmonės atvažiuo.

Štai takeliu per miškelį ateina mieli bičiuliai — Nijolė ir Vladas Palubinskai iš Clevelando. Ir jų du vaikai — Tomas ir Lina. Tomas dar tik 14 metų, o jau išaugęs, į viršų išvaręs, tikrai 5 pėdų vyriuką pasikiša po pažastimi. Lina geltonplaukė, kokių dešimties metų, prisirišusi prie mamos, nė iš vietos jos nepaleidžia.

Šiuos bičiulius sutinku tik čia prie jūros. Tais metais, kai jiedu susituokė, atvyko irgi čia atostogauti. Tada dar valgomasis buvo pirmojo namo rūsyje, įėjimas nuo baseino pusės. Ten visi susėdome ant vieno suolo ir pradėjome draugystę.

Vladas yra iš Kretingos, "vienas" žemaitis, buvęs net į pranciškonų "zokaną" įstojęs. Tuo

metu buvo pagavęs įkvėpimas stoti į vienuolyną. Dešimtimis stoji ne tik iš Kretingos, bet ir kitų apylinkės miestų. Paskui pranciškoniškos regulos nusijogio, ir jie vėl atsidadė už vienuolyno sienų. Paskui atėjo ir karužės, ir kulkelės dūzgė kaip bitelės. Vladas tarnavo Kretingos miesto įstaigose, patyrė visokias nuotykių ir visko prsimanė, kad apsigintų nuo vokiečių, kurie norėjo pagriebti ir kariuomenę ir sujuosti karišku diržu. Atrodo, kad taip svariai neišėjo, jį buvo įkalę į vokišką uniformą ir išsiuntę kariuoti į Jugoslaviją. Po karo jis atsidadė Miunchene, dirbo Unros, Iro įstaigose, tvarkė kitų emigrantų reikalus. Su savo broliais ir mama pasuko Kolumbo keliais ir atplaukė į Naująjį Pasaulį. Clevelande jis baigė kelionę, nes čia sutiko Nijolę Vedegytę ir ją vedė.

Ji ne žemaitė. Deja! Bet — geras ir mielas žmogus. Kai su Stasiu Santvaru pasikalbėjo, tai pasidarė beveik kaip ir gim-

nės. Ji gimus antroje Nemuno pusėje, jau Suvalkijoje, o Santvaras gimęs Žemaitijoje ir save žemaičiu laiko. Nijolė nors iš tolo matė žemaičių sodybas, ir reikia tikėtis, jog jau tada galvojo; kad geriausi pasaulyje vyrai yra tik žemaičiai, kad už žemaičio ištekėti yra didelė dangaus palaima. Taip jai ir nutiko — ji ištekėjo už žemaičio Vladelio, kuris pagauna savo paprastumu ir nuoširdumu.

Nijolė yra dailininkė, baigusi meno institutą Clevelande, dirbusi ten atvirukų bendrovėje, dabar — "laisva menininkė", ateit, dirba namie, atitrūkusi nuo šeimos pareigų.

Ji pati pasakojo, kad vienas iš jos šeimos buvo pramušta galva menam. Jis piauštė, drōžė ir statė. Štai ir netikėt paveldėjimu. Nijolė dailininkė. Anksčiau buvo atsidadėjusi tapybai, į tą patį Kennebunkportą atveždavo ir drobės ir dažų, dabar prisėdo prie grafikos, piausto ir lino-leumų, ir medį. Labiausiai mėgsta varį. Ir Kennebunkporte apėjo visas galerijas ir pirmiausia apžiūrėjo vario raižinius.

Ji turi savitą braižą ir savitą pasaulį. Puikiai valdo piešinį, mėgsta piešti plunksna, teptuku. Turi daug fantazijos, suliejusi realistinį piešinį su fantazija, gavo visai naują modernų pasaulį.

Ant didelio lapo piešia tiesiai plunksna, paskui lieja akvarelę ar tušu. Piešiniai turi

štrichinį charakterį, bet labai nuotaikingi.

Mėgsta pajūrio temas, vėžių gaudymo bučius, prieplaukų namukus. Čia yra išpiešusi visus namus prie uosto. Namus kaip kokius žmones pažįsta. Į tokį vieną piešimo seansą pasiemė ir mane. Ir dukra Lina su savo bloknotais ir "krajonais" visada šalia mamos taikstosi nupiešti tą patį.

Nuvažiavome į prieplaukos namą, kur atveža iš jūros vėžius. Namas iš lentų sukaltas, pakrypęs. Pagerbiant vėžius, nudažytas raudonai. Pridėta statinių, kuriose smirdi žuvis — vėžių jaukai. Netoliese sukrauta visa piramidė vėžių bučių — gaudymo dėžių.

Čia tikras žvejų gyvenimas. Stoviniuoja vyrai, pypkuiuoja, nejudą. Jie mėgsta plaukioti jūra, tai dieną užbaigti sausumoje jiems tikriausiai keista. Ateina čia meškieriojai, vėžių mėgėjai pasižiūrėti, kaip į didelius krepšius guli sumesti Maino valstybės gražuoliai — didžiuliai vėžiai — lobsteriai. Į jų žnyplės užkaltas kuolelis, kad kartais kam "neįkriptų". Džiaugsmas būtų mažas, kai tokia koja griebtų. Tuos vėžius susideda į tokias dideles pintines, pasveria ir išsiveža sunkvežimiais. Žiopliam tai tikrai graži scena.

Čia pat stovi puikus jachtklubas, kuris priglaudžia daugelį sportinių laivukų, grįžtančių iš jūros. Pro molus, kur ateina va-

karo prieblanda ir lengvas rūkas, jachtos pukšnodamos skubama. Atrodo, kad ir jos pavargę ir nori galvą priglausti prie tilto, kur sustoja nakčiai laivai.

Su saulės laida darosi velniava. Tirštėja uodija. Jie taip zyzia ir puola, kanda, kur tik nėra drabužio. Griausia mano sprandą ir kojas iš pasiutimo. Nijolė gudresnė. Ji ilgom kelnėm, ilgų švarku, pasirengus atremti visus puolimus.

Vakaras čia puikus. Temsta pamažu, ir vanduo žėri lyg koks pilkas metalas. Tolsta jūra pro molus ir tamsėja, tamsėja. Ir mes kraustomės tolyn. Yra čia ko apžiūrėti. Čia yra šio miestelio prietiltis, lyg koks kaimelis, bet jis turi visos apylinkės prabangiausių viešbutį Colony ir kelias puikias galerijas.

Čia pat už keletos žingsnių, kur mes stovėjome prie raudono nemelio, yra Priscillia galerija, padaryta iš žvejų namo. Ją laiko kažkokio architekto žmona iš New Yorko. Čia pilna visokiasių paveikslų. Atranka gera, išsaugojamas galerijos vardas. Bet mūm, bėgant nuo uodų, ji besanti uždaryta.

Nėtoliese gatvelė ir aikštė, kur prasideda pajūrio vakaras. Kvepia verdami vėžiai. Kiti jau sėdi terasoje ir vakarienai. Užeiname ir į suvenyrų krautuves, seniųjų pasižiūrėti. Surandame čia vieną galeriją, išstatyta visokio labo per du aukštus. Lange yra ir Salvatore Dali litografija.

Grįžtame keliu, kur gamta nuolat keičiasi. Įdomiausia stebėti ir apmąstyti senus Naujosios Anglijos namus. Užsiliko jie iš tų laikų, kai buvo pilna purintonų, kai buvo kilnus gyvenimo stilius, visur pabrėžiama rimtis ir susikaupimas.

Nijolė pajūryje mėgsta škiuoti prie vandens vaikščiojančius žmones. Tai nuolatinis rankos ir akies lavinimas. Tai kaip dainininkui dainuoti gamas kiekvieną rytą. Paskui ji renka akmenėlius, medžio gabalėlius savo rankdarbiam. Ir parvažiavusi dirba daug. Parsineštus vasaros įspūdžius paverčia lengvais piešiniais plunksna.

Išgirde, kad čia atostogauja Vladas su Nijole, ėmė ir atvažiuo dar kiti du bičiuliai, žemaičiai, Kretingos laikų draugai. Tai buvo Vladas Barius su savo žmona Rozele iš Bridgeporto, Conn., ir Julius Veblaitis su mieląja Irena iš Union. N. J. Tai jie ir pasikalbėjo, pasibičiuliavo, kaip senais laikais Kretingoje po šv. Antano atlaidų ar po Parcinkulio.

Po dviejų savaitų Nijolė su Vladu išvažiuo ankstyviai ryte. Sako, vakare turime pasiekti Clevelandą. Išvažiuodami jie palieka geriausių draugystę, ir tu jiems sudei geriausių linkėjimų — kad būtų sveiki ir linksmi ir kūrybingi. Nijolė, tokia traški ir šneki, kalbanti vienu tonu, jau sako: ir kitais metais atvykime čia, prie vandenu.

(Bus daugiau)

Skautų jubiliejinėje stovykloje. Nuotr. D. Peniko

L.K. AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

šioj So. Bostone suvažiavimo dalyviams buvo specialios koncelebruotos mišios. Jas aukojo vysk. A. Deksnys su kunigais A. Liūma, S.J., R. Krasausku, P. Rabikausku, S.J., ir V. Gidziūnu, O.F.M. Pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys.

Po pietų sekcijų posėdžiai vyko dviejose aulėse lygiagrečiai.

Lietuvių kalbos ir literatūros sekcija, kuriai vadovavo Vl. Kulbokas, turėjo keturias paskaitas.

St.Santvaras nagrinėjo "Jono Aisčio ir Mykolo Vaitkaus kūrybą".

Vl. Kulbokas buvo pasirošęs nagrinėti "Keturis naujesniosios mūsų religinės poezijos atsto-

vus": Bernardą Brazdžionį, Jasmantą — Antaną Maceiną, Leonardą Andriekų ir Vladą Šlaitą, bet dėl laiko stokos nagrinėjo tik Bernardo Brazdžionio kūrybą.

A. Maziulis nušvietė "Tautosakos bei tautotyros darbus Lietuvoje 1947-1972", nurodydamas, kas šioj srity lietuvių nuveikta ir kokias klūtis jie sutinka šioj srity iš komunistų režimo.

A. Maziulis taip pat paskaitė ir prof. dr. Knut-Oloff Falk studijos santrauką "Apie lietuvių asmenvardžių ir vietovardžių slavinimo metodus", kurie daugiausia lietuvių Pietų Lietuvą.

Medicinos sekcijai vadovavo ir paskaitą "Medicinos priežiū-

ra Amerikoje ir Vakarų Europoje" skaitė dr. B. Petkauskas.

Kitas paskaitas skaitė: dr. M. Vygantas — "Akių pakitimai diabetiko" ir dr. Z. Danilevičius — "Imunologiniai aspektai organų transplantacijoj".

Pilnaties posėdis ir suvažiavimo uždarymas

Pasibaigus sekcijų posėdžiam, po pertraukos prasidėjo baigiamasis pilnaties posėdis, kurį atidarė suvažiavimui ruošti komiteto pirmininkas prof. dr. J. L. Navickas, pakviestas posėdžiui pirmininkauti prof. dr. A. Šlepetytė-Janačienė ir sekretoriauti Al. Rūgytė.

Šis pilnaties posėdis buvo skirtas Akademijos 50-ties metų sukakčiai. Jame prof. J. Brazaitis skaitė paskaitą "Akademija tautos kryžkelėse". Paskaita buvo suskirstyta į tris dalis: 1. Nepriklausomos Lietuvos problemos ir Akademijs, 2. Išeivijos problemos ir Akademijs ir 3. Sugestijos iš praeities. Tai buvo giliai išmąstyta ir puikiai perduota, sakytume, programinė paskaita, viską sujungianti ir nurodanti, ką toliau reikia veikti.

Po paskaitos Akademijos pirmininkas A. Liūma, S. J., išdalijo Akademijos laureatam premijų diplomus: už žurnalistiką prof. dr. J. Eretui (diplomą laureato vardu priėmė prof. dr. J. L. Navickas), už mokslo veiklą, kolektyvinį darbą, "Pontes Historiae Lituaniae" I tom., diplomą priėmė to veikalų redaktorius prof. dr. P. Rabikauskas, SJ, kartu su bendradarbiais kun. R. Krasausku ir dr. V. Gidziūnu, OFM. Mecenatė E. Mickeliūnienei buvo įteikta paskutinė jos išleista knyga.

Po diplomų įteikimo prezidento pirmininkė prof. dr. A. Šlepetytė - Janačienė, išreiškusi padėką suvažiavimo rengėjams ir dalyviams, uždarė suvažiavimą.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Iškilminga vakariene ir meninė dalis

Vakare Lietuvių Piliečių Draugijos salėj So. Bostone buvo iškilminga vakariene su menine dalimi. Solistas Benediktas Povilavičius padainavo: Gieda gaideliai ryliuoja — K. V. Banaičio, Tykia, tykia Nemunėlis teka — M. Petrausko, Nejaugi, Dieve — Vl. Jakubėno, Ūdrio arija iš Pilėnų operos — V. Klovos. Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas pagrojo: rapsodinės sonatos dalį Prie ežerėlio Lietuvoje — K. V. Banaičio ir Lietuvišką šokį Nr. 1 — J. Gaidelio. Akomponavo kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Pranešėju buvo El. Sužiedėlis.

Savo dalyviais suvažiavimas nebuvo gausus, tur būt, dėl didelių karščių ir nuotolio nuo lietuvių gyvenamųjų vietų pačiame Bostone, bet buvo darbingas, kaip ir kiti suvažiavimai. Paskaitininkai buvo gerai pasiruošę. Tik pirmieji nebuvo gailėtingi paskutiniesiems, nes, sekcijų posėdžiam vėliau prasidėjus, vis tiek skaitydavo visą jiem skirtą laiką, dažnai dar užtekdami; dėl to paskutiniesiems labai mažai palikdavo laiko.

TAUTINĖS VILTYS ...

(atkelta iš 3 psl.)

jo, vėliau lenkėjo. Todėl Vytauto Didžiojo penkių šimtų metų sukakties proga prof. Stasys Šalkauskis rašė apie Vytauto Didžiojo imperijos likimo pamoką:

"Mes nekaltiname jo, kad jis mums" nedavė tautinės kultūros. Tam galima būtų rasti pakankamai pateisinimų jo laiko ir krašto aplinkybėse. Bet mes teigiame, kad, nežiūrint Vytauto Didžiojo genialškumo, nežiūrint jo didybės ir galybės, nežiūrint visos mūsų teikiamos jam pagarbos ir susižavėjimo, jo veikimo linija, jo valdymo būdai, jo Lietuvos koncepcija nebetinka mūsų laikams ir mūsų atgimusios tėvynės padėčiai."

Bet kam kalbėti apie mūsų laikus, kai Vytauto valstybė iš tikrųjų pradėjo byrėti tuoj pat po jo mirties. Iš to buvo pasidaryta išvada, kurią 1928 Vasario 16 šventės proga, minint Lietuvos nepriklausomybės 10 metų sukaktį, minėtasis prof. Šalkauskis suformulavo šiaip:

"Lietuvių tauta prarado valstybinę savo nepriklausomybę, kai valdantieji jos sluoksniai buvo nustoję tautinės ištikimybės, lietuvių tauta atgavo valstybinę savo nepriklausomybę, kai lietuvių tautos sviesuomenė buvo iškėlus tautinio atgimimo šūkį ir pradėjusi tautinės kūrybos darbą."

Didelės reikšmės įvykis buvo krikščionybės priėmimas. Europa buvo krikščioniška, ir Lietuvai išsilaikyti pagoniškoj saloj buvo neįmanoma. Bet ir krikščioniška sąmonė taip pat nesaugojo tautos. Kryžiuočiai siekė ją užimti karu bei pavergti, krikščionybės priedanga dideli Lietuvos žemių plotai buvo sulenkinti.

Tautos saugojimo linkme naują žingsnį žengė iš lietuvių liaudieskiluminteligentija. Simonas Daukantas pirmasis sugrauna lietuvių su lenku siejusį Liublino unijos mitą, išreiškė lotyniška formule "sum gente lituanus, natione polonus", o Jonas Basa-

Ateity reikėtų, kad tokiose suvažiavimuose posėdžiai prasidėtų laiku, kad paskaitininkai laikytųsi skaito laiko ir kad jie duotų skaitomų paskaitų konspektus. Tai šiais laikais yra įmanoma ir kai kuriuose lietuvių suvažiavimuose praktikuojama. Šiaipjau suvažiavimas buvo turiningas.

Viktoras Gidziūnas, O.F.M.

navičius 1883 Prūsiose pasirodžiusioj "Aušroj" davė turinį tautinei lietuvių sąmonei:

"Juk ir mes esame tokie pat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai, ir norime visomis teisybėmis, prigulnčiomis visai žmogystei, lygiai su mūsų kaimynais naudoti(s)."

Tautinė lietuvių sąmonė aukščiausia išsiskleidimo laipsnį pasiekė nepriklausomos Lietuvos metais, 1918-40. Tokio laipsnio tauta niekad nebuvo pasiekusi ilgoj savo istorijoj, ir tautinė sąmonė tada siekė religinį, valstybinį, kultūrinį ir kitokį gyvenimą. Buvo suvokta, kad tautos gyvybė remiasi kultūrinio jos apsiginklavimu: kalbos tobulinimu, švietimo kėlimu, mokslo ir kultūros kūryba. Daugelį būtų galima šioj vietoj cituoti: Vydūną, V. Mykolaitį-Putiną, Joną Aleksą, A. Maceiną, J. Girnių, kitus. Cituoju Stasį Šalkauskį:

"Vienas tik pamokymas iš anų laikų yra neabejotinas ir gali būti visų pripažintas: tauta be kultūrinio apsiginklavimo yra didžiausiam pavojui ir, jei nesugeba kultūriškai apsiginkluoti, yra pasmerкта mirti. Prisiminimas to pamokymo ateina mums labai laiku. Kultūrinio apsiginklavimo reikalas yra mums dabar nemažesnis kaip Vytauto Didžiojo laikais. Tai yra, kaip ir anuomet, mūsų gyvybės klausimas. Tik proporcingai tarp mūsų jėgų ir švietimo įtakų bei brovimosi interesų pakitėjo nuo anų laikų ne mūsų naudai... (Todėl) mūsų tautinio atsilikimo instinktas mums neleidžia eiti europiškos civilizacijos užpakaly. Vardan išsigelbėjimo mes turime veikti, ne kiek negaįdami, prasi-veržti į pirmąsias kultūringųjų tautų eiles. Tai yra tautinės mūsų gyvybės šauksmas."

Ko bijojom, bet ko net minty neprileidom — įvyko: kaimynai susitarė mums pasidalyti, Lietuva buvo okupuota. Atsidūrėm tremty, vėliau išeivijoj. Iškojome pasitraukimo įprasmينو. Vlikas padėjo idėjinius ir organizacinius pagrindus Lietuvių Bendruomenei. Ji turi būti tautinių mūsų siekimų ir darbų atrama. Dėl to padaryta atvira kiekvienam lietuviui. Lietuvių Chartos dėsniai — tai lyg įpareigojimai kiekvieno lietuvių sąžinei. Tai didelė idėja: susibūre į vienių tikslų bei siekimų šeimą, iš tikrųjų esame stiprus bei galingi, ir mūsų balsas toliau girdėti. Šis Seimas rodo, kiek daug per tą dvidešimt metų jau esam pasiekę. Bendruomenė daugely kraštų giliai suleido savo šaknis, atlieka daug ir didelių darbų.

Tačiau klūtys Bendruomenei tapti tuo, kuo ji turi būti, pašalintos dar ne visos. Kai kur pirmenybė atiduodama ne tautinei jungčiai, bet asmeniniam, grupiniam, sroviniam interesui. Reikia ir jo, bet savo vietoj. Štai kodėl siūlau visiem pagalvoti dar apie vieną atramą — apie bendruomeninį išeivijos ugdymą. Tai labai apleista sritis. Kaip nepriklausomos Lietuvos mokykla suformavo tautą, taip tautinis ugdymas turi svetur formuoti vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Tai turim aplinkybių ir gyvenamojo laiko keliamas reikalavimas, į kurį teigiamai turėtume atsiliiepti visi. Bendruomenės pozicija ir opozicija. Nepartiniai ir partiniai. Optimistai ir pesimistai. Lietuvos ateičiai svetimą kalbą išpažįstamo sentimentu, kaip ir "aš esu lietuvis", nepakanka. Būtina gyvoji lietuvių. Tautinio ugdymo ir ugdymosi knyga jau parengta, jos išspausdinimu rūpinasi JAV LB Švietimo Taryba, tad reikia, kad jos minčių paskleidimu dabar domėtis mokytojai ir jų vadovaujami mokiniai, studentai ir jaunimo organizacijų nariai, kultūros darbuotojai, bendruomenės ir visuomenės veikėjai. Tai bus organizuotas mūsų atsakymas į tą grėsmės pavojų, kuriame atsiduriame. Norėčiau, kad išeivijos mokiniai galėtų apie savo mokytojus pasakyti tai, ką V. Mykolaitis-Putinas pasakė apie draudžiamųjų laikų lietuvių mokytoją:

"Ji, žilabarzdį mokytoją, ir mus, naivius, nedaug ką suprantančius vaikus, jungė tarsi kokius šakmslininkus nujaučiama opozicija prieš visą tą mums, lietuviams, priešišką įstaigos dvasią ir jos vadovybę... Kriauciūnas, senas draudžiamosios gadinės patriotas, vis dar lydėjo tėvynės meilę kurstantį žodį konspiracijos gestais. Mes tai jausdavom, ir tas žodis dėl to mums darydavos itin reikšmingas bei sugestyvus."

Tiesa, mūsų gyvenamuos kraštuos neturim nei priešiškos dvasios, nei tokios vadovybės bet reikšmingo bei sugestyvaus lietuviško žodžio lietuviškam mūsų kely dažnu atveju labai reikia.

Mums reikia asmenybių, kuriuos tikėtų savo tautos ateitim, spindėtų jos sąmonės turiniu ir trauktų pavyzdžio kilnumu. Kokia bebūtų tautos naktis tamsi, bet kelionė lengvina, kai pakelėj matai degančius žiburius, o priešaky jauti Priskėlimo Aušrą. Ji yra didžioji tautinių mūsų vilčių atrama.

ŽINIOS IŠ BRAZILIJOS

Vaiku žiemos stovykloj netoli Sao Paulo dalyvavo 33 asmenys. Aštuonių dienų stovykla, šiemet jau ketvirtoji, pavadinta Vilniaus vardu. Skautų dieną surengta 14 kilometrų iškyla ir mokytasi skautamokslo. Iš vakarinių programų didžiausią pasisekimą turėjo lėlių teatras ir braziliškas karnavalas. Stovykla įvyko liepos 18-25.

Mūsų Lietuva, lietuvių savaitraštis, liepos 29 minėjo 25-ųjų metų sukaktį. Steigėjus pagerbė kun. G. Kijauskas, SJ, atvykęs iš JAV. Solistė Julija Ažuolaitė padainavo aštuonias lietuvių, italų ir brazilų dainas. Pirmą kartą po ketverių metų pertraukos Brazilijos scenoj buvo lietuviškas vaidinimas — ištrauka iš V. Krėvės "Raganiaus"; režisavo ML redaktorius kun. Jonas Kidykas, SJ.

Kun. dr. F. A. Bendoraičio indėnų misijoj Amazonės srity

liepos mėn. talkino kun. Hermanas Sulcas ir Vilma Šimonytė, biochemijos ir vaistinių kystės studentė. Kartu vyko ir būrelis brazilų.

Nemunas, Sao Paulo tautinių šokių grupė, vadovaujama Jono Lukoševičiaus, liepos 13 — rugpiūčio 1 viešėjo Urugvajų ir Argentinoj, pasirodyma scenoj šešis kartus, įskaitant ir Buenos Aires televiziją. Išvykoj dalyvavo 35 jaunuoliai ir du suaugę.

Žilvitis, lietuvių jaunimo kultūrinis sambūris, įsteigtashmokyti. M. Vinkšnaitienės, rugpiūčio 5 Sao Paule minėjo savo dešimtmetį. Pamaldose giedojo vaikų choras, o programoj, kuriai vadovavo kun. St. Šileika, SDB, pasirodė apie 50-60 vaikų. Buvo baletas, tautiniai šokiai, dainos, orkestras, du vaidinimėliai, deklamacijos, praeities apžvalga ir vaisės.

Dalis stovyklautojų Vilniaus stovykloj netoli Sao Paulo Brazilijoje.

Sao Paulo "Nemunas" prieš išvykdamas koncertuoti į Urugvajų ir Argentiną liepos 13-20. Antroj eilėj dešinėj vadovas Jonas Lukoševičius. Nuotr. A. Saulaičio

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESEPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204. — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

IV-TASIS PLB SEIMAS WASHINGTONĖ

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Seimo pirmos dienos vakarą po vakarienes vėl susirinkta į posėdžių salę. Dr. Henrikas Brazaitis vadovavo simpoziumui "Lietuvių Bendruomenė laisvinimo veikloje". Moderatorius pranešė, kad tema suskirstyta į 5 skyrius. Štai tie skyriai ir jų pranešėjai: 1) LB išėivijos reprezentacijos — dr. J. Genys, 2) LB politinės veiklos — Alg. Gečys, 3) Laisvinimo veiklos laimėjimai ir trūkumai — Br. Bieliukas, 4) Politinės veiklos koordinavimas — Alg. Gureckas, 5) Nepriklausomos valstybės atstatymo perspektyvos — St. Lozoraitis Jr.

Kalbėjusieji pasisakė už pozityvią veiklą ir vienybę. Priešas tik siekia griauti veiksmų vienybę. Ne tiek svarbu, kas reprezentuos, bet kas dirbs. Norėtųsi matyti PLB kaip organizacijų organizaciją, kurioje visos organizacijos rastų savo vietą. Neturėtų būti diskriminacijos kviečiant dalyvius į veiksmų konferenciją. Neteisinga kitiems veiksmams skirti neproporcingai mažesnę dalyvių skaičių. Trūksta bendro informacinio centro. Neužtenka išleisti proginių raštų kurio kalinio suėmimo proga. Tai vien vienkartiniai protestai. Čia turėtų būti pastovi veikla. Vadovybė reikalinga veiklai vadovauti, o ne valdyti. Vadovybė turi tik veiklą koordinuoti, bet ne užgniauzti. Bendruomenės reaguojama pagelbėti, kai buvo pavojus lietuviškom radijo valandėms Vatikane, ar ir pačiai Lietuvos atstovybei. Visad reaguoti masiškai. — Visa tai pagrindinės kalbėjusių mintys.

Pats moderatorius dar pridėjo savo ruožtu minčių apie santykius su pavergta tauta pagal PLB veiklos gaires.

Dar pasisakė ir kiti simpoziumo dalyviai: Alb. Balsys — Australija, J. Lukošius — Vokietija, A. Mičiūdas — Argentina, dr. Alg. Šliesoraitis — Brazilija. Šie kalbėjusieji lietuviškos gyvenamųjų kraštų padėti, o paskutinis pabrėžė reikalą — teikti jaunimui kuo daugiau žinių apie Lietuvą, jos istoriją, rašytojus, kalbą, literatūrą.

Svarstymai 9:30 val. vak. baigti, ir dalyviai išvyko aplankyti lietuvių dailininkų parodos Corcoran galerijoje. Apie šią parodą bus rašoma kitame Darbininko numery dailės skyriuje.

Šeštadienio, rugsėjo 1, priešpietvyko jaunimo simpoziumas: "Jaunimas tautinėje veikloje ir Lietuvių Bendruomenėje". Moderatorė Milda Lenkauskienė pakvietė simpoziumo dalyvius Jūratę Jasaitę ir Augustiną Idzelį iš Amerikos bei kun. A. Saulaitį, SJ, ir dr. Alg. Šliesoraitį iš Brazilijos. Diskusijas pravedė talkino V. Kleiza.

Simpoziumo dalyviai aiškiai pasisakė už jaunimo įsijungimą į LB veiklą. Jaunimas patrauktinas skaityti daugiau lietuviškų laikraščių, o ypač savo žurnalą "Pasaulio Lietuvių Jaunimas". Lituanistinėse mokyklose įvestinas supažindinimas su lietuvių visuomeniniu gyvenimu. Tai sėkmingai daroma Chicagoje Kr. Donelaičio mokykloje. Pats jaunimas spaudoj kartais ir gana pesimistiškai pasisako — kartais net galvojama pasitenkinti etninės grupės sąvoka. Bandoma rasti stiprybės ir vienybės Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungoj. Jos valdyba Chicagoje, o Ryšių centras — Chicagoje. Statutas priimtas korespondenciniu būdu. Rengiamos jaunimo spaudos ir radijo dienos.

Dr. A. Šliesoraitis davė naujų žinių apie trečią PL Jaunimo kongresą. Jis įvyks 1975.XII.20-1976.I.6 (Kalėdų atostogų metu Š. Amerikos jaunimui, Pietų Amerikoje tuo metu vasaros atostogų). Pramatyta trys kongreso dalys: stovykla, studijų savaitė, atidarymas ir uždarymas. Kviečiama 100 atstovų iš Š. Amerikos ir 100 iš P. Amerikos.

Ilgose diskusijose daugiausia pasisakyta dėl jaunimo lietuvių kalbos naudojimo. Tarp atskirų

jaunimo kongresų geriausias laikas tarpas — 3 metai. Dažniau galima rengti studijų savaites, kurios papildytų tuščius tarpus.

Šeštadienį prieš pietus savo reikalus svarstė taip pat atskiruose kambariuose ir PLB konstitucijos, švietimo, kultūros, visuomeninių reikalų ir finansų komisijos. Šios komisijos darba tęsė ir po pietų pertraukos.

Šeštadienį 4 val. popiet visuotiniame posėdy buvo svarstomas naujos PLB konstitucijos priėmimas. Senos ir naujos konstitucijos tekstai buvo išspausdinti seimo leidinyje ir iš eilės buvo priimti visi paragrafai. Dėl kai kurių kilo diskusijų, įneštos pataršos.

Šalia PLB Seimą žodžiu sveikinuso Lietuvos atstovo J. Kajecko, ir Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno, buvo gauta daug sveikinimų raštu. Baigus PLB konstitucijų priėmimo posėdį, buvo perskaityta sveikinusių raštu sąrašas.

Šeštadienio vakarą Marylando universiteto salėj vyko L.T.M. Čiurlionio ansamblio koncertas. Dirigentas — komp. Alfonsas Mikulskis. Šio koncerto programa bus paminėta kituose Darbininko numeriuose, muzikos skyriuje.

Sekmadienį, rugsėjo 2, iš rytų B. Sakalas referavo apie naują organą — PLB Garbės teismą. Nuostatai priimti kaip pateikti projekte, su Vokietijos atstovo J. K. Valiūno pataršais.

Priartėta prie PLB valdybos ir kitų organų rinkimų. Rinkti į PLB valdybą 7 ar 9 asmenis? Už 7 pasisakė 59 atstovai, už 9 — 24. Kur bus naujosios valdybos būstinė? Už JAV pasisakė 79, prieš — 1, susilaikė — 2.

Išstatyta 21 kandidatas. Kiekvienas galėjo save pristatyti vienos minutės kalboje. Balsuota slapta, raštu. Visų kandidatų pavardės ir gauti balsai pateikti Darbininko pereinamo numerio pirmam puslapy.

Seimo pamaldos vyko Washingtono Šv. Mato katedroj. Mišias aukėjo vysk. V. Brizgys. Su juo koncelebravo 10 lietuvių kunigų. Pamokslą pasakė jėzuitų provincijolas tėv. G. Kijauskas. Po mišių žodį tarė ir palaiminimą suteikė evangelikų dvasiškiai — kun. A. Trakis iš Chicago ir kun. A. Žilinskas iš Toronto. Mišių metu giedojo Čiurlionio ansamblis.

Grįžus į viešbučio posėdžių salę, kalbėjo St. Lozoraitis, Jr. tema "Tarpautinė padėtis ir Lietuvos laisvinimas". Su jo pasiskaito mintimis išsamiau supažindinsime ir Darbininko skaitytojus.

Po šios paskaitos ilgiau sustota prie nutarimų priėmimo. Buvo suformuota eilė nutarimų, išplaukusių iš atskirų sekcijų svarstymų. Leista pasisakyti ir seimo dalyviams. Nutarimuose tartas žodis pavergtai tautai ir laisvojo pasaulio lietuviams, pasisakyta lietuviškos kultūros ugdymo ir lietuviško švietimo reikalais, kreiptas dėmesys į lietuvišką jaunimą bei PL Jaunimo sąjungą, kreiptasi į lietuvius menininkus bei sportininkus, pasisakyta dėl lietuvių parapijų, Lietuvos laisvinimo, informacijos, išreikšta padėka sveikintojam, LB darbuotojam, spaudai.

Seimas užbaigtas sekmadienio vakarų banketu tame pačiame Statler Hilton viešbuty. Programai vadovavo Amerikos lietuvių veikėjas J. B. Laučka. PLB Kultūros Tarybos pirm. dr. A. Nasvytis įteikė Lietuvių Fondo Mindaugo medalius 9 kultūrininkams: komp. A. Mikulskui, muz. A. Kučiūnui, L. Sagiui, G. Breichmanienei, Bern. Brazdžioniui, St. Zobarskui, J. Kapočiui, dail. A. Varnui, Alg. Bielskui.

Vyt. Volertas, JAV LB c.v. pirm., paskelbė, kad dviejų naujų vienaveiksnių operų "Juodi laivai" ir "Lakšutės meilė" autoriam paskirtos premijos. Libretistam A. Landsbergiui ir A. Kairiui — po 300 dol, kompo-

Los Angeles jaunimas stovyklavo. Rankdarbių valandėlė. Iš k. Gintaras Grušas, Tadas Dabšys, Linas Palubinskas, Darius Jutulius ir Linas Polikaitis.

LOS ANGELES ATEITININKŲ STOVYKLA AŽUOLYNĖ

Vingiuotais Santa Monica kalnų keliais pro gyvulių ūkius rugpiūčio 16, ketvirtadienį, riedėjo mašinos, kuriomis iš įvairių Los Angeles apylinkių buvo vežamas jaunimas į dvyliktą ateitininkų jaunųjų ir moksleivių stovyklą — Ažuolynę. Stovyklavietė — gražus tėtų dominikonų ispaniško stiliaus ūkis, kalnų papėdėj prisidengęs tankiais išsišakojusiais Kalifornijos ažuolais.

Stovyklautojų susirinko 40. Juos tuoj pasitiko stovyklos vadovai — svečias studentas Viktoras Nakas iš Detroito ir visiem pažįstami, jaunimo mėgstami studentai Daina ir Linas Kojelė iš Santa Monica. Jaunimas buvo apgyvendintas trijuose jaukiose namukuose.

Pirmą naktį visi buvo pilni įspūdžių, ilgai klegėjo, vėliai užmigo.

Rytojaus dieną buvo keliamasi anksti. Laukė įvairi ir įdomi programa: pašnekesiai, sportas, rankdarbiai, dainavimas, maudymasis baseine, vakarinės programos, iškylos.

Pašnekesiai lietuviškumo sąvoką, dabartinę lietuvių politinę padėtį, šių dienų socialines problemas bei ateitininkų ideologiją. Buvo lavinamas lietuvių kalboje, rašant rašinėlius, vaidinimus, turinant vaikų žodyną rečiau sutinkamais lietuviškais žodžiais. Sportas: tenisas, tinklinis, krepšinis. Rankdarbiai: skulptūra, teatro lėlių ir lenktynėm mašinėlių gaminimas ir kt. Visa tai buvo atliekama prižiūrint stovyklos vadovams. Pašnekesiam talkino ir kapelionas. Meno pamokose buvo mokomasi pavaizduoti gražią stovyklos aplinką vandeniiais dažais; dėstė mokyt. Rita Bureikienė.

Pavakariais nuotaikingai nuskambėdavo dabartinės moksleivių mėgstamiausios lietuviškos dainos, energingai pritariant akordeonu Rimui Polikaičiui.

Po vakarienes — vėl programai J. Kačinskui ir J. Gaideliui — po 1000 dol.

Lietuvių Fondo vardu dr. K. Ambrozaitis perdavė 1000 dol. premiją Lietuvių Rašytojų Dr. jos pirm. kun. dr. L. Andriekui, OFM, už geriausią beletristikos veikalą. Premija bus įteikta E. Cinzui, kuris nespėjo atvykti į šį seimą. Šia proga padėjo kun. Andriekus, išskeldamas keletą minčių apie lietuvių literatūros būklę.

Savo naujausios poezijos skaitė Antanas Gustaitis iš Boston, Mass.

Naujosios PLB valdybos vardu kalbėjo Br. Nainys. Kalbą buvo paruošęs ir buvęs PLB pirmininkas, dabar išrinktas PLB garbės pirmininku, St. Barzdukas. Programai nusitęsęs į gilią vėlumą, St. Barzdukas skaitė tik dalį kalbos. Pilnas jos tekstas spausdinamas šiame Darbininko numery.

Sugiedojus išeinančiam pirmininkui Ilgiausių metų, po baigiamojo J. B. Laučkos žodžio IV-tasis PLB Seimas, baigtas Lietuvos himnu.

mos: būrelių pasirodymai prie laužo, karnavalas, lėlių teatras, žaidimai, dainos, šokiai. Spontaniški ir kūrybingi jaunimo pasirodymai, nuotaikingai vedami sumanių vadovų, sukeldavo daug juokų. Ypatintai gerai paruoštom programom pasirodėdavo moksleivių būreliai — Narulės ir Cepelinai. Bet jie jau prityrę stovyklautojai, vyresni, tai geriau sugeba ir susiorganizuoti. Tačiau daug juoko sukeldavo ir jaunučių būreliai — Litai, Straubliai, Pampuškos, Lendrės, Nabobai. (Jei kiltų klausimas, iš kur atsirado tie retai girdimi būrelių pavadinimai, galima atsakyti, kad jie buvo specialiai pasirinkti kaip retai vartojami žodžiai). Prie vakarinių programų mielai prisidėdavo ir linksmi stovyklos vadovai. Viktoras, Daina ir Linas tai tikri humoristinio žodžio bei pokštų menininkai. Maloniai visus nustebino ir visų šiltai buvo sutiktas Jono Žmuidzino pasirodymas su sava piano kompozicija.

Teko pasigerėti vaikų kūrybingumu, savarankiškumu, bei drausminga laikysena. Tai atkreipė net tėtų dominikonų vadovybės dėmesį. "Tai tikrai rinkiniai vaikai," išsireiškė vienas iš šeimininkų. Užtarnautas komplimentas, ypač turint prieš akis, kad daugumą stovyklautojų sudarė vaikai tarp 7-12 metų amžiaus.

Stovykloje buvo ir staigmenų. Sekmadienį iš skautų stovyklos atvyko kapelionas kun. V. Palubinskas ir jo pažįstamas — svečias iš Argentinos. Pirmadienį jie buvo išėję pasivaikščioti į aplinkinius kalnus ir grįžo su netikėtu radiniu — barškuole. Barškuolės yra dažnai sutinkamos Kalifornijos gyventojos; todėl norėta vaikams parodyti, kaip tos pavojingos gyvatės atrodo, kad nuo jų galėtų geriau apsisaugoti.

Dienos greitai bėgo. Trečiądienį sporto popietė. Jaunimas rungtyniavo plaukime, bėgime, šokime ir toli, žaidė tinklinį; berniukai lenktyniavo savo pasigamintom mašinėlėm. Pagal surinktų taškų daugumą, atžymėjimus sporte gavo: vyresnieji stovyklautojai — Angelė Mičiulytė, Raimundas Radas;

Vakaras baigiamas daina. Iš k. Rima Jasiukonytė, Vita Strikaitytė, Milda Tamkutė, Irena Raulinaitienė, Rita Bureikienė, Diana Mičiulytė, Lina Strikaitytė.

jaunesnieji — Ramunė Ruzgytė ir Linas Polikaitis. Mašinėlių lenktynėse pirmą vietą laimėjo Jonas Žmuidzinas, antrą — Gintaras Grušas.

Savaitė praėjo labai greitai. Jau ir stovyklos uždarymas. Vadovas V. Nakas peržvelgė stovyklos išėitą programą, padarė pastabų dėl ateities stovyklų planavimo ir pastebėjo, kad jaunimui šiuo metu gal ir sunku suprasti stovyklos vertę — ji paaikšės tik vėliau, praėjus daugiau laiko. Labai teisinga pastaba. Artimesnis jaunimo bendravimas, savarankiškumo ugdymas stovyklos sąlygose bei dalyvavimas, nors ir trumpą laiką, grynai lietuviškoj aplinkoj, yra gana sunkiai apčiuopiamas vertybės, bet jos neabejotinai padarys pozityvią įtaką tolimiesiems jaunimo brendimui.

Po to įvyko visų laukiamas stovyklos atžymėjimų išdalinimas. O įvertinti stovyklautojų pastangas nelengva, nes jie visi nuoširdžiai programoj dalyvavo, dirbo, stengėsi. Pagal taškų daugumą pirmą vietą laimėjo moksleivių būrelis Narulės, o antrą — Cepelinai. Tarp jaunučių pirmą vietą teko Lendrėm, antra Nabobam. Už pavyzdinumą trofėjos buvo įteiktos Elenai Bandziulytei, Vitai Polikaitytei, Raimundui Radui ir Gintai Palubinskaitei. Už tvarkingumą atžymėjimai teko Vincui Skiriui, Andriui Kulikauskui ir Kiriam Narulių būreliui. Nuotaikingiausi stovyklautojai buvo Jūratė Raulinaitytė, Petras Norkus, Angelė Mičiulytė ir Sandra Radaitė. Mene išryškėjo eilė talentų, kaip tai (pagal amžių) Marytė Žmuidzinaitė, Jūratė Raulinaitytė, Angelė Mičiulytė, Audrė Nelsaitė, Arvydas Raulinaitis, Gintaras Grušas, Linas Palubinskas, Rita Bureikaitė, Vita Strikaitytė, Andrius Kulikauskas, Ginta Palubinskaitė.

Stovykla puikiai pasisekė. Viskas buvo darniai suplanuota ir sklandžiai atlikta. Vis veiduose galėjai išskaityti pasitenkinimą. Be jau sumintų pavardžių, stovyklos sėkmingumui labai daug pasidaravo Marija Grušienė, Irena Raulinaitienė ir Dalilė Polikaitienė.

R. Bureikienė

— Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos 35-tasis seimas, įvykęs Putnam, Conn., rugpiūčio 22-23, ateinantiems dviem metams išrinkto tokią centro valdybą: pirm. — Donna Kamm iš Chicago, Ill., I-ji vicepirm. — Ona Walls iš Detroit, Mich., II-ji vicepirm. — Julia Skripkus iš Kearny, N. J., sek. — Marija Panavas iš Evergreen Park, Ill., išd. — Mary Druktnis iš Cicero, Ill., išdo globėjos — Mary Ann Mineiko ir Josephine Kilkus iš Chicago, Ill.

— Dr. Jonas Genys paskirtas į Prince George's apskrities (Washingtono metropolijos ribose) Sveikatos planavimo patariamąjį komitetą. Šio komiteto sprendimai turi įtakos tvarkant apskrities sveikatos reikalų programą. Apie šį paskyrimą skelbė ir Washingtono laikraščiai. Minima, kad dr. Genys gimęs Lietuvoje, mokslus ėjęs Europoje ir Amerikoje, yra veiklus Amerikos etninų grupių organizacijose.

— Balso direktorių suvažiavimas įvyks rugsėjo 22 Detroit, Lietuvių namuose.

— Putnamo seserų rėmėjų sąskrydis šaukiamas rugsėjo 23, sekmadienį, Neringos stovykloje Vermonte. Mišios bus 11:30 v., paskui pietūs, meninė programa. Seserys visus pavaišins. Kviečiami visi praleisti rudens dieną gražioje Vermont gamtoje.

— Latvijos konsulu Londone, Anglijoje, paskirtas Erichs Žilinskas.

— Hartford, Conn., lietuviams paskutinė proga pasinaudoti LB Hartfordo apylinkės organizuojama autobuso išvyka į gamtą — į gražųjį Vermontą, į Putnamo seselių stovyklavietę Neringą bus rugsėjo 23, sekmadienį. Programoj mišios, vaišės meninė dalis. Autobusas išvyks nuo L.P. Klubo, 227 Lawrence St. 9 val. ryto ir sustos prie Švč. Trejybės bažnyčios 9:15 val. Grįš apie 7 val. vak. Apie važiavimą pranešti D. Grajauskienėi tel. 688-1552 iki rugsėjo 22.

— Moterų tinklinio rinktinė Europoje, kaip praneša jos treneris Rytas Babickas, laimėjo dar 3 rungtynes: rugpiūčio 29 prieš Bremeno apskrities čempioną Bremen 1860 — 3:0, rugpiūčio 30 prieš Bremeno rinktinę 3:1 ir prieš Hemellinger SV 3:0.

— Kun. dr. M. Čyvo, Albany lietuvių parapijos klebono, motina mirė rugpiūčio 28 okupuotoj Lietuvoje. Palaidota rugpiūčio 31.

— Prof. dr. Antaną Vasį, gyv. Philadelphiaj, rugpiūčio 27 ištikto sunkus širdies priepuolis. Nuvežtas ligoninėn, pamažu eina geryn.

— Rimas Vaišnys, Yale geologijos ir geofizikos profesorius, rugpiūčio 4-5 dalyvavo MESA (Marine Ecosystems Analysis) programoj. NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) buvo sukvietsi 35 mokslininkus į Stony Brook, N. Y. suformuluoti New Yorko pakrančių ekologinius tyrinėjimus.

— Liet. Kat. Mokslo Akademija skirs dar vieną premiją — už religinį veikalą. Iki šiol Akademija duodavo premijas už mokslo veikalą ir už žurnalistiką. Visų šių premijų iniciatorius ir mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis.

— Urugvajaus lietuvių katalikų radijo valandėlė liepos mėn. įžengė į 23 darbo metus.

— Chicagoje Lietuvių Opera naujo sezono repeticijas pradeda rugsėjo 21 Jaunimo centro patalpose. Operos chormeistrai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas.

— "Pirmyn" choras Chicagoje naujam sezonui nutarė pastatyti komp. Planquette veikalą "Kornevilio varpai". Po vasaros atostogų repeticijos pradėtos rugsėjo 9 Vyčių salėj.

— Kazys Merkis, Darbininko šachmatų skyriaus ilgametis redaktorius, sunegalavo ir paguldintas ligoninėje. Mielam talkininkui linkime kuo greičiau pasveikti.

— Phoenix, Arizona, rugsėjo 30, sekmadienį, 3 val. popiet kun. A. Valiūškos namuose, 1802 N. 21st Pl., šaukiamas lietuvių susirinkimas. Bus aptarta Lietuvių misijos ateities veikla, išrinkta bažnytinė taryba ir diskutuojami pastoraciniai klausimai.

— Dail. Antanas Mončys, gyvenęs Paryžiuje, atostogavo Toronte pas kolegą dail. J. Bakį, turintį savo studiją prie Boltono miestelio. Rugpiūčio 25 svečias išskrido atgal į Paryžių.

— Jaunimo centro Chicagoje pabaigtas bus švenčiamas rugsėjo 23. Ta proga Jaunimo centre bus rodomas filmas "Statyba".

— V. Krėvės "Raganius" vėl bus vaidinamas Chicagoje, Jaunimo centre, lapkričio 18.

Motery rinktinė, šiuo metu gastroliuojanti Europoje. Nuotr. Z. Degučio

SUNKI DUONA MŪSŲ RINKTINĖS VYRAM

JURGIS JANUŠAITIS

Lengvai laimėję prieš Strasbourg žaidusią Elzaso rinktinę, džiaugiamės. Čia mūsų vyrai parodė savitą žaidimo techniką, spartą, gražias kombinacijas; priešininką pelnytai įveikė. Tačiau susitikimas Berck ir Touquet mum buvo visiškai nesėkmingas. Prancūzijos meistris buvo kietas riešutas. Pirmos rungtynės su šia komanda įvyko rugpjūčio 29 Berck mieste. Mūsų vyrai neparodė reikiamo atsparumo neišvystė greičio, nepajėgė gintis ir netaikliai mėtė. Po kietos kovos pralaimėjome 97:79 jų naudai. Kitą dieną rungtynės buvo pakartotos Touquet mieste. Čia įvyko priešingai. Mūsų vyrai susiėmė, kietai ir neatlaidžiai kovojo, parodė tikrai aukštos klasės žaidimą,

priešininką stipriai spaudė ir pirmą puslaikį net vedė 49:44. Tačiau antrame puslaikyje teisėjai buvo tokie akiplėšiški šališki ir neteisingi, kad visus geriausius mūsų žaidėjus neva pelnytomis baudomis pašalino iš aikštės, tuo tarpu saviškiams teuduami po vieną baudą. Žinoma, tokiai situacijai susidarius, nebepajėgė kovoti prieš teisėjų neteisingumą ir pralaimėjome 94:88 santykiu. Net jau ir jų žaidėjai pripažino teisėjų šališkumą, ir publika aukštai vertino mūsų žaidėjų žaidimą.

Viešnage Belgijoje baigėsi nesėkmingai. Mūsų vyrai per daug lengvai vertino Belgijos vicemeisterį. Kai susitiko aikštė, pirmąsias 10 minučių mūsų žaidėjai sekmingai vedė žaidimą, nešdami keleto taškų pergale. Po to laimė keitėsi. Mūsų žaidėjai pasimetė, o belgai, būdami daug silpnėsi, ėmė spirtis, išvystė greitį, gražias pasuotes, staigius prasižėmimus ir taikliai ėmė mėtyti. Rezultatas mūsų nenaudai 96:92.

Reikia pripažinti, kad mūsų vyrai ne visada pasirodė reikiamai aukštesni. Šį kartą net nebepajėgė dengti, labai blogai metė į krepšį, neišnaudojo daug gražių progų ir tik gal porą gražių akimirų parodė aukštos klasės žaidimą. Reikėtų vis dėlto gerokai susimąstyti, ateityje sudarant rinktinę. Reikėtų ir kitos mokyklos. Svarbu gerai išstudijuoti ir priešininko galimumus bei jo žaidimo taktiką. To mūsų šaliai, atrodo, šį kartą Europoj trūko.

ŠALFASS centro valdyba ir NABAF skelbia Lietuvos ir Šiaurės Amerikos pabaltiečių šaudymo pirmenybes

Pirmenybių ruošėjai ir šeimininkai: Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų klubas Giedraitis.

Šaudyklos vieta: prie Caledonia, Ont., 54 ir 6 kelių sankryžoje; 6 kelių į pietus; Wigton St. kairėn 2 1/2 mylios iki Yord Rd.; Yord Rd. kairėn 1 1/2 mylios iki šaudyklos.

Pirmenybės vyks rugsėjo 15 ir 16. Registracija — nuo 8 val. ryto iki 3 val. p. p.

Giedraičio klubas: Anicetas Povilauskas, 371 Bailey Ave., Ancaster, Ont.; tel. 648-2500.

ŠALFASS centro valdyba: Juozas Usvaltas, 75 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z2; tel. 262-5019.

CHARLES DEAMS IPĖDINIAMI

Prieš penkerius metus Oregon valstijoje mirė 1881 Lietuvoj gimęs Charles Deams, sūnus Karolio ir Barbaros Burneikytės (?) Deams. Mirusiojo lietuviška pavardė galėjo būti Kazimieras Dima, Dimša, Dimavičius ar panašiai. Mirusįs gyvenam banko yra palikęs apie dešimtį tūkstančių dolerių, kurie galėtų tekti jo giminiams, jei tokių atsirastų. Giminiai arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke tokiu adresu: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Kelionė bendrai gera. Belgija — labai kultūringas kraštas. Mus gražiai ir kultūringai priėmė. Paryžių viešim dvi dienas. Įdomus miestas.

Mus pasitiko kun. Jonas Petrošius, labai simpatingas lietuvis kunigas, aptarnaujantis Paryžiaus ir Prancūzijos apie 1000 lietuvių. Atrodo, jis čia labai vargingai gyvena. Dabar persikraustė į naujas patalpas adresu 7, rue des Lions, 75004 Paris, France. Tai savotiškas didžiosios lietuvių parapijos Prancūzijoje klebonas. Jis Paryžių daug mum padėjo. Aprodė miestą, savo namuose sportininkam

ir ekskursantam suruošė šaunų priėmimą, pavaišindamas vynu ir gerais užkandžiais. Pasveikino Prancūzijos LB vardu sportininkus ir vieną vadovą — Grybauską, jam įteikdamas Gailiaus paveikslą. Daug padėjo visai mūsų ekskursijai, tvarkant viešbučius ir maistą. Mūsų mielas kun. J. Petrošius visada džiaugiasi sutiktais lietuviais ir mielai jiems padeda.

Kiek sugrįžtant atgal, mūsų grupė, keliaudama per Prancūziją, turėjo progos aplankyti Verduną, tvirtovę, karių kapus. Tai ypatingai didingi dalykai. Milžiniškose, labai gražiai sutvarkytose karių kapinėse palaidota apie 100,000 atpažintų karių. Kryžių jūra, ir prie kiekvieno kryžiaus žydinti rožė. Ant kalno paminklas. Net apima graudulys. Tai liudija, su koku ryžtu prancūzai kovojo už savo tautos laisvę. Ar ir mūsų tautos didvyriam neišdygs kada didingas paminklas savo žemėje?

Bendrai, ši ekskursija gera. Jeigu pravirsim po būsimų nesėkmių, kaip kad mūsų simpatingos mergaitės Violeta Oparinaitė, Irena Šnekutytė, Gilanda Mieželytė ar jaunasis Ramonas, žinokit, kad mūsų vyrai valgė tikrai sunkią duoną sporto aikštėse.

Geriausio linkėjimai Darbininko skaitytojams iš Paryžiaus!

Baltimorės žinios

Lietuvių dienos, arba mugė, buvo rugsėjo 8-9 miesto centre. Buvo surengta įvairių rankdarbių paroda, buvo ir lietuviškų valgių stalai, turėję didelį pasisekimą. Meninė programa buvo rugsėjo 9. Dalyvavo vyrų choras Daina ir tautinių šokių grupė. Meninės programos žiūrėjo visokiausių tautų žmonės, kurie nuoširdžiai priėmė lietuviškas dainas ir šokius.

Maldininkų kelionė į Mt. St. Mary's kolegijos Liurdą, Emmitzburg, Md., buvo rugsėjo 9, sekmadienį. Vadovavo prel. L. Mendelis. Išvažiavo 5 autobusai nuo Šv. Alfonso bažnyčios 9 v. r. Liurde prel. aukšto mišias 11:30 v. Pasimelsta už pasaulio taiką. Po mišių buvo pietūs kolegijos valgykloje. Paskui buvo šventoji valanda gražioje seselių vienuolių koplyčioje, kur yra palaimintosios Motinos Seton relikvijos. Maldininkai į Baltimorę grįžo 6 v.v.

Vištienos pietūs bus rugsėjo 16 Šv. Alfonso salėje. Prasidės 1 val., baigsis 6 v.v. Šokiam gros orkestras. Bus ir loterija. Šeimininkės svečius pavaišins skaniais valgiais. Visi kviečiami dalyvauti ir tuo būdu paremti parapiškos mokyklos išlaikymą.

Lietuvių postas 154 ir jų padėjėjos rugsėjo 30 ruošia susipažinimo iškilmes savo įrengtuose kambariuose Lietuvių svetainėje. Iškilmėse dalyvaus

Naują dokumentinę knygą Vliko pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis išleido Robert Speller leidykla New York. Tai dr. Bronio J. Kaslo redaguota knyga "THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA". Didelio formato 543 psl. knygoj dokumentai nušviečia komunistų ir nacių sandėrį, privedusį prie Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymo. Kaina 15 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

IDA'S DINER

Breakfast, Lunch, Dinner served 8 A.M. to 10 P.M. Wednesday Thru Saturday. Sundays 8 A.M. to 1 P.M. Closed Monday & Tuesday.

September 4, 1973 open six days a week for your convenience. Tuesdays thru Friday from 6 A.M. to 10 P.M. Saturday from 8 A.M. to 10 P.M. Sunday from 8 A.M. to 1 P.M.

Ideal for Weddings, Banquets, Special Luncheon, Birthday Parties, Beautiful spacious surroundings.

820 DeKalb Ave., Bklyn., N.Y. Call Ida 782-5388

Marylando valstybės ir Baltimorės miesto Amerikos legiono viršininkai ir lietuvių postarai su savo šeimomis. Po iškilmių bus vaišės. Visi kviečiami dalyvauti. Pradžia 2 v. popiet.

Marė Norkienė, anksesnės kartos lietuvi, ilgai gyvenusi Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė rugsėjo 1. Velionė buvo ištikima Šv. Alfonso parapijos narė, kol sveikata leido, dalyvavo pamaldose ir dirbo parapijos parengimuose. Trys kunigai aukojo mišias už jos sielą Šv. Alfonso bažnyčioje rugsėjo 4. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko dukros Leonora ir Elena, sūnus Jonas ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

REGAL ACCESSORIES INC.

7500 West Side Ave. North Bergen, New Jersey (201) 869-5600

DON'S VARSITY SHOP Sporting Goods & Equipment 2704 Bridge Avenue Point Pleasant, N. J. Call (201) 295-4404

In N.Y.'s Beautiful Greene County... IT'S "THE VIA VENETO" VIA THE THRUWAY! Luxury accommodations. Continental cuisine — All sports, swimming — day camp for the bambinos — Music and entertainment 7 days a week. Sorry fully booked for Labor Day. Low, low rates 9/5 to 12/18. Excellent hunting & Country Beauty. Heated Pool! RESERVE NOW! N.Y. Direct line (212) 582-5143 or (518) 589-5000. **villaggio italia** Haines Falls 7, N.Y. 12428

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B. S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

VICTORY PLAZA AUTO BODY Victory Bridge Plaza — So. Amboy New Jersey 24 Hr. Towing Available, Auto Appraiser Collision repairs, Fiberglass Repairs, Complete Custom refinishing. Days — 201 — 721-0900 Eves. — 201 721-4905

Opportunity with Division of West Bend Full Time Pay, Part Time Work Average \$7.00 per hr. Men and Women over 21. No exp. necessary. For Further info. Call 824-0218 3PM — 6 PM.

BROWNSMILLS MOBILE HOME SALES BUY—TRADE—& SELL

NEW MOBILE HOME fr \$4,250. SITES AVAILABLE on YOUR LAND. 15 Min. to N.J. Turnpike, exit 7 Weymouth Road, Browns Mills, NJ PHONE (609) 893-8888

ROGERS DANCE STUDIO For Beginners & Advanced in Ballroom dancing Group & Individual Instruction Ratzler Road, Wayne, N. J. Call 201 881-0704 Come to our Special Parties

PETE'S AUTO AIR CONDITIONING CENTER. 314 East 126th St. Between 1st and 2nd Aves. NEW YORK CITY Open Mon-Sat. Call 427-4854

THE WIG SHOPPE Open From Monday-Sat. For Men and Women. We Specialize in "GI" Wig Cuts for Service Men also Latest in Creative Hairstyling for Women A Family Place for Husbands and Wives 121 Echelon Hall Voorhees Township Call 609-772-2220

MOVING ANY BORO and TRI-STATE AREA, LIC/INS. Free Storage. Free phone est. Lge. or small jobs. Call 8 AM to 10 PM 645-7641

BOAT NEED FIXING? We repair Fiberglass Boats, Pickup and Deliv. Yard Serv. Warranty. Work. Custom Refinishing. Mobile Serv. Call us today for Estimates **ANDREWS MARINE FINISHING** 516 CH 9-7253-516-623-9739

SEWING MACHINE OPERATORS NEEDED on Single and Double Needle. Shoe Factory. Men and Women with Experience. Good Pay, Vacation and Benefits. AMFESCO IND. Located at 1650 Old Country Road, Plainville, N. Y. Please Telephone 686-4444 and Also (516) 694-7272. Ask for Dionisio or Angelo.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak **WBOU-FM**, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės 21burys, lietuvių ir angli kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto **WBI 105.9 FM** banga. Vedėjas Romas Keysys, TW 4-1286 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viššinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. **WHIL 1490 kil. Medford, Mass.** sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, **WLYN 1360 kilocycles ir FM 161.7 banga** sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 802 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

L I T A S INVESTAVIMAS — TAUPYMAS PASKOLOS — KELIONĖS ŪKINIAI PATARIMAI DOKUMENTŲ PARUŠIMAI TAKSŲ PILDYMAS NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc. 86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418 VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS (212) 441-6799

Litas Travel Service, 87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418 VADOVAUJA NOMEIDA ALEKSANDRAVICIUS (212) 846-1650

KULTŪROS ŽIDINIO STATYBA VEDAMA PRIE PABAIGOS

Kai skaitome Darbininke naujus statybos komiteto pareiškimus ir paskolų prašymus, tuoj susidomime: ir kaip gi vyksta toji Kultūros Židinio statyba? Aprimus didesiem karščiam, teko aplankyti kalnelį ir pamatyti visą statybą.

Kas padaryta senajame pastate?

Senasis pastatas, kur vyko visas kultūrinis bei visuomeninis gyvenimas, dabar pritaikomas vienuolynui. Pirmame vestibulyje ir laiptuose dar nieko nepakeista. Tebestovi ir du kambariai dešinėje (kur sienos medžiaga išklotos). Nugriauta galinė verandėlė, į kurią išstumdavo stalus ir sudėdavo kokius nereikalingus daiktus. Čia rengiama maža kopytėlė vienuolynui. Pastatytos cementinės sienos. Bus įdėti ir vitražiniai langai.

Buvusioji biblioteka pertvarkoma pagrindinai. Čia bus kop-

lyčia. Kopyčiai ir pritaikoma viskas, įdedami dideli vitražiniai langai.

Iš kambarių išimtos medinės kolonos, medžio apmušimai, knygų lentyna, išgriautas židinys. Užpakalyje (į gatvės pusę) įdėti trys vitražai. Iš jų — du siauri, o vienas platus.

Gale, kur buvo lenktas langas su užuolaidomis, irgi viskas pakeista. Išimtas tas lenktas langas ir dedami vitražai.

Vitražai yra pervežami iš senojo vienuolyno Bushwick Ave. Sienoje, kur buvo židinys, yra išpiautos durys į naujojo pastato koridorių. Ten bus vienuolyno kambariai.

Visoje šioje erdvėje darbas vyksta pilnu tempu. Primesta lentų, plytelių, šiukšlių.

Naujoje statyboje

Naujoji statyba jau daug aptvarkyta. Iš lauko atrodo kaip ir baigta — va vaizdžiai iškyla sienos, rusvi mūrai. Viduje labiausiai atbaigta salė. Jau sudėtos lubos, aptvarkytos sienos. Scena dar netvarkyta. Vienuolynui skirtuose kambariuose dar viskas tvarkoma.

Žemai, kur bus kavinė, patalpos posėdžiam, susirinkimam, dabar liedinamos grindys, tvarkomos sienos. Čia pilna medžia-

gų, laidų. Sunku net susigaudyti, kur eini, kur sustoji, kaip išeiti. Čia bus bent keli kambariai, saliuokės, vyrų chorui kambarys, virtuvė.

Tvarkomos alkštelės

Už naujojo pastato kieme buvo priversta daugybė žemės. Dabar ta žemė jau išvežta ir daroma aikštė, kur galės sustoti automobiliai. Aikštė išpilama skaldytais akmenėliais — skalda. Darbas dar nebaigtas.

Spaustuvės darbai irgi dar nebaigti. Trūksta dar grindų. Nebaigtas tvarkyti ir redakcijai bei administracijai skirtas pastatas.

Kada bus baigta?

Visur vyksta dideli statybos darbai, dirbama su įkarščiu, skubinama. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, statybos komiteto pirmininkas, mano, kad per tris savaites bus darbai baigti. Sunku dabar pasakyti, nes pasitaiko įvairiausių kliūčių. Darbų dar daug, o lėšų trūksta. Komitetas yra priverstas ieškotis net paskolos. Čia bus baigta tik sienos ir lauko darbai, o viduje — reikės atbaigti įrengimus, tvarkytis, tobulintis.

Šiuo metu kviečiami visi pasukbėti su savo aukomis, pažadais, prašomi įsijungti ir į paskolas. Tik tokiu būdu greičiau bus galima įeiti į Kultūros Židinį.

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Praeitame Darbininke numerį buvo paskelbta, kad New Yorko Simo Kudirkos šaulių kuopa išleisdžia įdomią knygą apie gyvenimą Sibiro kalėjimuose. Ją parašė Elena Juciūtė, pati buvusi tuose kalėjimuose, išvežta iš Lietuvos.

Knygos paruošiamieji darbai baigti. Ji bus spausdinama pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Knyga bus didelio formato, iliustruota nuotraukomis iš Sibiro lietuvių gyvenimo, suvenyrų nuotraukomis. Ji bus pardavinėjama po 10 dol. Iš anksto užsiskantiems — 8 dol.

Paskelbus spaudoje, pirmą dieną jau knygą užsisakė 5 žmonės. Pati autorė anksčiau buvo atsiuntusi knygai leisti 50 dol.

Knygos leidimo reikalus tvarko prie kuopos valdybos sudaryta specialioji komisija. Visais knygos reikalais rašyti tos komisijos išdinininkui K. Bačauskui, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

Ramovėnų ir Simo Kudirkos šaulių kuopos iniciatyva rugsėjo 9 buvo surengtas tautos šventės minėjimas, kuris čia ilgą laiką buvo užmirštas. Apieškimu parapijos bažnyčioje 11 val. buvo iškilmingos pamaldos. Mišias koncelebravo klebonas kun. Pr. Raugalas, kun. A. Račkauskas, tėv. V. Gidžiūnas, OFM. Presbiterijoje buvo organizacijų vėliavos.

Svetei pritaikytą pamokslą pasakė tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM, iškeldamas rugsėjo 8 — Marijos Gimimo šventės reikšmę, sujungdamas su Vytautu Didžiuoju, skatindamas palaikyti

krikščioniškus papročius, gilinti religinę praktiką.

Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Algirdo Kačanausko. Tai buvo pirmas choro pasirodymas po vasaros atostogų. Per komunią solo giedojo M. Razgaitis, kuris dažnai savo giedojimu praturtina ir papuošia čia pamaldas. Žmonių buvo gana daug.

Tuoju po pamaldų visi perėjo į parapijos salę. Viršutinė salė labai pagražinta, atnaujinta. Išvalytos ir išlakotos grindys, išvalyti ir kambariai prie scenos, aptvarkyta ir pati scena.

Sceną švetei dekoravo dail. J. Juodis. Buvo pakabintas vytiš ant ilgo nusileidžiančio raudono šilko, kuris apdengė net stalą ir siekė grindis. Šonuose buvo du stilizuoti kalavijai.

Žmonių į salę susirinko apie 150.

Pradėjo šaulių kuopos pirm. Julius Kumpikas, pakviesdamas dienos paskaitininką Darbininko redaktorių Paulių Jurkū.

Paskaitoje buvo išryškinta, kodėl minima ši šventė, ką svar-

Petras Jurgėla, lietuviškos skautijos įkūrėjas, šių metų jubiliejinėje skautų stovykloje. Nuotr. D. Peniko.

biausio nuveikė Vytautas Didysis, praieities klaidos, laimėjimai, kaip praieitis veikė mūsų tautinį atgimimą. Paskaita užtruko tik 30 minučių.

Antroje dalyje savo kūrybą skaitė Jonas Rūtenis. Pirmą paskaitė ištraukė iš Libreto apie Mindaugą, paskui fragmentus iš ciklo apie sostinę ir pabaigai — apie Lietuvą. Paskaitė ryškiai ir pagaunančiai.

Programa buvo sklandi, visa užtruko tik 55 minutes. Žmonės nepavargo ir mieliai su dėmesiu visa išlausė. Pabaigoje ramovėnų pirm. V. Šventoraitis padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šventės surengimo. Baigta Lietuvos himnu.

Vaišės salėje

Tada visi nusileido į žemutinę salę. Ir ši salė atremontuota, išvalytos grindys. Čia parapijos klebonas kun. Pr. Raugalas visiem surengė vaišes, visi buvo pavaišinti kavute, pyragais, užkandžiais. Žmonių prisirinko apie 150, o gal ir daugiau. Užkandžių metu buvo pagerbti bent keli gimtadienio progai. Jiems sugiedota Ilgiausių metų.

Tokios kavutės duoda progos visiem pabendrauti, arčiau susipažinti, pasikalbėti, visus sujungia į vieną šeimą, parapiją. Tai

BOSTONO ŽINIOS

Alan Mikal, lietuviškos kilmės rašytojas, parašęs knygą apie saleles Bostono uoste.

N. A. Lietuvos vyčių septintasis metinis piknikas bus rugsėjo 16, sekmadienį, Maironio parke, So. Quinsigamond Ave., prie White City Shopping Center, Shrewsbury, Mass. Bus lietuviškų rankdarbių, drožinių paroda nuo 12 val. iki pikniko uždarymo. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras iš New Britain, Conn., 3 v. popiet atliks dainų programą. Diriguoja muzikas J. Beinoris. Piknikas bus po stogu. Įėjimas nemokamas, yra vietos nemokamai pasistatyti automobilius. Apskrities pirmininkas Albertas Jaritis kviečia visus lietuvius atsilankyti. Jam talkina Aleksandras Akule iš Saugus, Edmundas Rudis iš So. Bostono, Rita Pinkus, Ona Bender, Helen Gillius iš Worcesterio, Jonas Arlanskas iš Waterburio, Conn., Mary Minkus iš Westfield. Programos vedėjas bus Jonas Štoškus iš Providence. Antanas Miner iš Worcesterio parodys eilę lietuviškų dalykų. Bronė Wisniaskas iš Gardner ir Veronika Bizinkauskas iš Brocktono ruošia kultūrinę parodą.

Pusmetinis Liet. vyčių N. Anglijos apskrities seimas bus spalio 7 Providence, R. I. Klebonas kun. V. Martinkus seimą globoja ir aukoja mišias 10:30 v.r. Posėdžiai bus 1:30 v. parapijos salė, 350 Smith St., Providence. Prieššeiminiai šokiai bus rugsėjo 29 Liet. piliečių salė So. Bostone. (A.J.)

Marija Mockienė aplankė sūnų Valentą, jo žmoną Laimą ir jų vaikučius, gyvenančius Buffalo, N. Y. Algis ir Raminta Mockai buvo išvykę pas Ramintos tėvelius į Bogotą, Kolumbijon. Vėliau jie dar atostogavo šv. Andriejaus saloje.

LB Bostono apygarda rugsėjo 23 Maironio parke Worcestersteryje rengia LB apygardos dieną. Bus ir meninė programa.

LB Bostono apylinkė rugsėjo 30 rengia tautos šventės minėjimą Lietuvių piliečių draugijos salė So. Bostone.

Radijo valandėlės Laisvės Varpo rudens parengimas įvyks spalio 21.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas įvyks lapkričio 23.

gražus paprotys.

Vaišės tęsėsi apie dvi tris valandas.

Šiomet jau nebeveikia Apreiškimo parapijos mokykla. Taip visur remontuojama, atnaujinama. Visur matyti administratoriaus ranka, švara ir tvarka. Ir tai daro gerą įspūdį.

DARBININKE GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:

Šventasis Raštas, Naujasis Testamentas 5 dol.

Dievas Šiandien, kun. dr. J. Gutausko 6 dol.

Ištistos rankos, J. Gailiaus 5 dol.

Už mylimą Baltiją, A. Brazinsko eilės 2 dol.

Karnavalo aikštėje, J. Švaisto novelės 5 dol.

Didieji dabarties klausimai, Dr. A. Maceinos 6 dol.

Dabarties kankiniai, M. Raišupio 10 dol.

Alan Mikal parašė knygą "Exploring Boston Harbor" — apie Bostono uosto srityje esančias saleles. Dyrbo jis apie pusantrų metų, fotografuodamas ir rinkdamas istorines žinias apie šias saleles. Kaip The South Boston Tribune rašo, tai pats jauniausias rašytojas, esąs vos 20 metų. Jis yra kilęs iš So. Bostono.

Alan Mikal yra lietuviškos kilmės. Jo tėvas Stanley Mikal yra žinomas Bostono chirurgas. Daug lietuvių perėjo per jo kabinėtą ar buvo operuoti. Seniau dr. Mikal savo gydyto kabinėtą turėjo So. Bostone, o dabar turi Commonwealth Ave. Dr. Mikal kalba ir lietuviškai. Jo sesuo Alice Mikalonis ir dabar gyvena So. Bostone. Taip pat So. Bostone gyvena ir daktaro motina Marija Mikalonienė-Makauskienė.

Sveikiname jauną tyrinėtoją rašytoją Alan Mikal ir linkime geriausios sėkmės.

Raimundas Žičkus ir jo žmona Marija, kurie gyvena Nashua, N. H., laimėjo to miesto teniso pirmenybes. Raimundas laimėjo jau antrus metus iš eilės, o jo žmona pirmą kartą. Laikraštis Nashua Telegraph rugpičio 27 paskyrė daugiau nei pusę puslapio aprašymam ir įdėjo fotografijų, kurios vaizduoja dovanų įteikimą.

Steponas Kontautas, kun. Alberto Kontauto tėvas, mirė ir rugsėjo 11 buvo palaidotas iš Šv. Petro lietuvių bažnyčioje.

Vincas ir Norma Šnipai rugpičio mėnesį susilaukė trečio kūdikio — dukrelės. Vincas Šnipas yra mokytojas, vėliausias kartos ateivis. Jo žmona Norma yra Razvadauskaitė, gimusi ir augusi Bostone, turi biologijos magistro laipsnį. Abu jie mokslus baigė Amerikoje. Visi vaikai labai gražiai kalba lietuviškai.

Iškilmės poniai T. Tattan pagerbti

Rugsėjo 28 7 v.v. Lenox viešbuty Bostone įvyks iškilminga pagerbimo vakarienė ponios Teofilės Tattan garbei. Teofilė Tattan savo didesnę gyvenimo dalį paskyrė imigracijos į Ameriką darbiui, vienintelė mum žinoma lietuvi, kada mes atvykdavome į šį kraštą. Ji visą savo energiją, meilę ir atsidavimą skyrė mum, naujai atvykstantiems iš Europos. Pilna energijos ponis Tattan išėina į pensiją, ir jos darbo užbaigai yra ruošiamas pagerbimas-vakarienė.

Tikime, kad visi jos gerbėjai ir iš jos gavę pagelbos emigracijos reikaluose, dalyvaus šitame pagerbime, sakydami aciu už patarnavimus.

Iškilmės įvyks rugsėjo 28, penktadienį, 7 v.v. Lenox viešbutyje, kuris yra Boylston ir Exeter gatvių kampe, Boston, Mass. Smulkesnių informacijų galima gauti pas poniją Namasky, tel. 332-2645.

Stamfordo Lietuvių Tėvui

A.A. Juozui Kliukinskui

mirus, Stamfordo Lietuvių Bendruomenės vardu širdingą užuojautą jo žmonai Rožei Kliukinskienei-Čiurlionytei reiškia

Gintautas V. Žemaitaitis
Stamfordo L.B. Pirmininkas

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač sluntninam | Lietuva.

(Polyester-Knits yardas 2.50, Polyester Cotton 2 yardai už 1 dol.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Mvrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 450-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam paš savus
Monika Macežinskaitė, sav.

ADOLF SCHRAGER'S BALDŲ VASAROS IŠPARDAVIMAS

10%-50% NUOLAIIDOS

ant miegamųjų su 2 lovomis, salionų, bufetų su baru, sofų, atverčiamų sofų, fotelių, matracų, vienišų baldų, lempų, taipogi ir ant naujausių modelių importuotų ir vietinių baldų.

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves) New York City
Tel.: TR 9-0400
Atidara kasdien iki 8 val. — antradienį ir šeštadienį iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

"Čia jau reikia rimtai pagalvoti" ... Berniukų stovykloje Nerinoje. Viduryje būrelio vadovė N. Balčiūnienė. Nuotr. PG

7-as METINIS LIETUVOS VYČIŲ PIKNIKAS

su kultūrine programa

Ruošia Naujos Anglijos apskritis

Sekmadienį, Rugsėjo-September 16, 1973

MAIRONIO PARKE So. Quinsigamond Ave. (off Rt. 9) Shrewsbury, Mass.

12:00 val. Pikniko pradžia, rankdarbių paroda
3:00 val. Šv. Andriejaus parapijos choras dainuoja
4:30 val. Šokiai prie gero orkestro

Bus skanių lietuviškų valgių. Laukiame svečių!

Piknikas bus po pastoge |ėjimas nemokamai

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Johnas J. Grigaitis. Reikala su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Aseta virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4%
- Special Notice a/c — 5%
- 1 year Term Deposit — 5 1/2%
- 2 year Term Deposit — 6%

All Accounts Compounded Daily

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Redakcija455-7291
 Administracija452-2923
 Spaustuvė452-6916
 Vienuolynas455-7068
 Kultūros Židinys827-9865

Lietuvių pranciškonų kapitula šią savaitę vyko Kennebunkport, Maine. Iš Brooklyno vienuolyno buvo išvykę: viršinininkas tėv. Leonardas Andriekus, provincijolo patarėjai: tėv. Paulius Baltakis, tėv. Juozapas Bacevičius, tėv. Kornelijus Bučmays, o taip pat ir rinkti atstovai: tėv. Viktoras Gidžiūnas, tėv. Pranciškus Giedgaudas, tėv. Petras Baniūnas.

Dievo diena bus šį šeštadienį, rugsėjo 15, 1 v. popietį Šv. Jono universitete. Bus iškilmingos mišios, koncelebruojamos vyskupų, po mišių — meninė programa, kurioje pasirodys įvairių tautų šokių grupės. Visi kviečiami dalyvauti. Kaip važiuoti automobiliais, nurodyta skelbime. Kas važiuoja traukiniais, važiuoti Jamaica linija J iki pat galo, iki 168 St. Ten paeiti vieną bloką iki 169 St. Prie Mays krautuvės yra autobusų sustojimo vieta. Važiuoti Q 17 A autobusui, kuris nuveš tiesiai iki universiteto.

Aušros Vartų parapijos bažnyčioje rugsėjo 16 vyskupiškas vikaras Msgr. Leonard J. Hunt padarys kanonišką vizitavimą. Jis dalyvaus 11 val. mišiose, po mišių bus pasikalbėjimas su parapiečiais. Klebonas kun. J. Gurinskas įsakmiai prašo visus parapiečius gausiai dalyvauti pamaldose.

Moterų Vienybės pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyks rugsėjo (September) 18 d. 7:30 v.v., 84-13 90 Street, Woodhavene, ponios Gorienės namuose. Visos narės prašomos dalyvauti.

Dr. Jonas Algimantas Žukas nuo šio rudens pradeda dėstyti Baltimorės universitete.

A. a. dr. Juozui Pajaujui atminti Kultūros Židiniui po 25 dol. aukojo James Horton, Jono Kiaušio ir Vinco Staknio šeimos. Nuoširdus ačiū.

Lietuviškų dirbinių paroda įvyksta šį sekmadienį, rugsėjo 16 d., nuo 11 v. iki 7 v.v. Republican Club patalpose, Lef-ferts Blvd., tarp Jamaica ir Hill-side Ave., Richmond Hill. Paroda vyksta ryšium su Richmond Hill apylinkės 100 metų jubiliejumi. Birutės Radzivanienės iniciatyva šventės rengimo komite-tas sutiko ir pakvietė LMKF New Yorko klubą parodai su-rengti. Parodai vadovauja klubo pirm. dr. M. Žukauskienė. Visi lietuviai kviečiami į parodą atsi-lankyti.

Kun. Pranas I. Jaraška, atvykęs iš Šv. Jurgio parapijos Phi-ladelphijoje, lankėsi pranciško-nų vienuolynė Brooklyne, kur turi savo draugų bei pažįstamų iš studijų laikų Italijoje. Taip pat aplankė ir savo draugus New Yorke, kur jam teko gyventi. Kunigū jis išventintas Romoje. Pir-mąsias mišias laikė 1972 gruodžio 24 Šv. Petro bazilikoje Romoje. Dabar eina vikaro parei-gas minėtoje Šv. Jurgio parapijoje Philadelphijoje.

Maironio lituanistinė mokykla pradėjo naujus mokslo metus rugsėjo 9. Į mokymo darbą įsi-traukė naujų mokytojų, atėjo ir visa eilė naujų mokinių.

Visi tėvai nuoširdžiai prašomi savo vaikus leisti į šią šeštadie-ninę mokyklą ir tuo praturtinti vaikų gyvenimą.

Labai prašomi leisti vaikus į aukštesniąją mokyklą, kuri taip pat pradėjo savo darbą drauge su Maironio mokykla tose pačiose patalpose. Į šią mokyklą kviečia-mas jaunimas, jau baigęs Mai-ronio lituanistinę mokyklą. Šie-met veikia tos mokyklos tik vie-na klasė. Tėvai prašomi paska-tinti vaikus. Tai labai gera pro-ga praturtinti jų jaunystę bran-giomis žiniomis apie Lietuvą, lietuvių kalbą, literatūrą, kultū-rą.

Apreiškimo parapijos choras po vasaros atostogų pradėjo savo darbą. Rugsėjo 7 buvo pirmoji repetitija. Choras gražiai giedojo rugsėjo 9 per sumą, kai buvo specialios pamaldos tautos šven-tės proga. Kviečiami nauji cho-ristai su entuziazmu stoti į cho-rą. Choras mokosi naujų giesmių ir dainų ir rengiasi savo meti-niam koncertui. Chorui vado-vauja muzikas Algirdas Kača-nauskas.

Balfo 100 skyriaus susi-rinkimas šaukiamas rugsėjo 16, sekmadienį, 12:30 v. popietį Bal-fo namuose, 105 Grand St., Brooklyne. Visi nariai prašomi dalyvauti.

N. Y. tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Jadvyga Matu-laitienė, pradėjo 24 metus. Re-petitijos būna kiekvieną penkta-dienį 6 v.v. Apreiškimo parapi-jos salėje. Kviečiamas jaunimas įsijungti į grupę. Grupė pasi-rodys šį šeštadienį Dievo dienoje, kuri rengiama Šv. Jono uni-versitete.

Už a.a. Anelės Rekešienės vėlė jos mirties metinėse mišios su egzektivomis bus auko-jamos Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Paterson, N.J., rug-sėjo 15, šeštadienį, 10 val. ryto. Mišias užprašė sūnus Juozas bei Jurgis ir Ona Rekešiai.

Vera Yomantienė, ilgametė Darbininko skaitytoja ir rėmėja, gyv. Floridoj, vasaros atostogas praleido Augusta, Maine. Iš ten sveikina savo drauges New Yorke apylinkė, kur anksčiau gy-veno ilgus metus.

Dr. Kazys Alminas, gyvenęs Loup City, Nebraska, buvo atvykęs į New Yorką ir čia, J. Giedraičio lydimas, apžiūrėjo statomą Kultūros Židinį ir lankėsi Darbininko redakcijoje. Jis yra veterinarijos gydytojas, dirbęs įvairiose įstaigose, dabar turi savo didelį gyvulių ūkį.

Ieškomi broliai: Petras Mice-kevičius ir Ona Brusokienė, gyv. Brooklyne. Ieško sesers sū-nus Petras Kurapka. Prašom ra-šyti: A. Trinkūnas, 233 Grace-dale Blvd., Weston, Ont. Canada M9L 2C3.

John McCormack minėjimas WNYC radijo programoj rugsėjo 16. N.Y. miesto radijo stotis WNCN 93.9 FM bangomis rug-sėjo 16, sekmadienį, nuo 10 iki 10:55 PM transliuos specialią programą "John McCormack minėjimas". Programos vedėjas Desmond Jennings. Programos dieną sueina 28 metai nuo Count John McCormack mirties.

PASKIRTA LIETUVIŠKŲ MIŠIŲ PREMIA

Rugsėjo 9 Newarke pas muzi-ką Klemensą Bagdonavičių po-sėdžiavo komisija, kuri buvo su-sipažinusi su konkursui atsiųsto-mis lietuviškomis mišiomis. Konkursą skelbė žurnalas Mu-zikos Žinios. Premija buvo 400 dol. Jos mectenatas — muzikas Klemensas Bagdonavičius. Bu-vo atsiųstos 5 mišios.

Balsų dauguma atrinktos mišios, parašytos Kristaus Rūpin-tojėlio garbei, pasirašytos Ak-menėlio slapyvardžiu.

Atidarius voką, paaiškėjo, kad šių mišių autorius yra kun. Ge-diminas Šukys, gyvenęs Lietu-voje, Zarasuose, žinomas mu-zikas, kompozitorius. Vertinimo komisiją sudarė:

Išnuomojamas 6 kambarių bu-tas Cypress Hills rajone Brook-lyne, antram aukšte, naujai atre-montuotas. Patogus šeimai su dviem vaikais. Skambinti tel. 647-1160 po 5 PM.

Pigiai parduodamas vienos šeimos namas New Yorke, Bronx. Skambinti 378-1568.

KULTŪROS ŽIDINIO STATYBAI paskola su 9 procentais

Tėvas Paulius Baltakis, staty-bos komiteto pirmininkas, prae-neaša:

Kultūros Židinio statyba artėja prie pabaigos. Kontraktorius už-tikrina, kad visi darbai bus baigti dar šį rugsėjį.

Kontraktoriai paprastai pa-gražina, bet žinant, kiek yra be-likę nebaigtų darbų, galima tike-ti, kad šį kartą savo pažadą ištesės.

Taigi rugsėjo pabaigoje ar spalio pirmose savaitėse turėsi-me baigtą Kultūros Židinį: su visom grindim, lubom, šviesa, apšildymu bei apšaldymu, su į-rengtais patogumais ir dažytom sienom.

Beliks neįrengta tik scena ir virtuvė ir nesupirkti baldai.

Nors mūsų statybos fondas vi-siškai išseko ir kontraktoriui ap-mokėti iki spalio mėnesio pra-džios dar turime sutelkti apie \$60,000, tačiau, norėdami pas-klubinti visos statybos baigimą, sudarėme sutartis ir kai kuriem bendrajame kontrakte nenu-matytiem darbam.

Yra reikalingi būtiniausi scenos ir virtuvės įrengimai, kad galėtume gauti valdžios leidimą naudotis patalpomis.

Scenos ir virtuvės įrengimai bei baldų įsigijimas reikalauja ne tik nemažo pinigų, bet ir lai-ko. Norint spalio mėn. juos turė-ti, tenka jau dabar užsakyti ir pa-sirašyti sutartis.

Šios rizikos, deja, negalime imtis, neturėdami garantijos, kad būsime pajėgūs laiku atsi-lyginti. Pagal kontraktą ar pirk-i-mo sutartį už atliktą darbą ar pri-statytą prekę turi būti sumokė-ta per 15-30 dienų.

Zinodama, kad per tokį trum-pė laiką nebus įmanoma aukų būdu sutelkti visos sumos staty-bai baigti ir būtiniausiems įren-gimam atlikti,

Lietuvių Pranciškonų provin-cija išleido \$100,000 vertės pas-kolos lakštus — Mortgage Bonds.

— Vieno paskolos lakšto vertė yra tūkstantis dolerių.

— Už šią "Mortgage Bond" formos paskolą bus mokama 9 proc.

— Nuošimčiai bus išmokami kas metų ketvirtis.

— Visi paskolos lakštai bus at-pirkti po penkerių metų.

— Reikalui esant, paskolą bus galima atsiimti po 3 metų.

— Taip pat, su Tėvų Pranciš-konų sutikimu, šios paskolos lakštus bus galima parduoti ki-tam asmeniui bet kuriuo laiku.

— Paskolos gražinimą ir nuo-šimčių mokėjimą garantuoja Tė-vų Pranciškonų vienuolija ir Lito Bendrovė.

Kadangi yra labai svarbus lai-kas, aš nuoširdžiai prašau už-sisakyti šiuos Mortgage Bonds" kiek galima greičiau, naudojant Darbininke įdėto skelbimo at-karpą.

— Kad neprarastume banko mokamų nuošimčių, čekį prašom rašyti spalio mėnesio 1 dienos data.

— Mums svarbu kuo greičiau sužinoti, kiek mes spalio mėnesį turėsime pinigų, kad galėtume tuoj pat užsakyti scenos ir vir-tuvės įrengimus ir užpirkti bal-dus.

Mieli Lietuviai! Kurie galite ateiti į pagalbą papildoma auka, maloniai esate laukiami.

Kurie galvojate, kad pagal sa-vo biudžetą jau atidavėte savo dalį, nusipirkite bent vieną pa-skolos lakštą, duodantį Jums ga-rantuotą 9% metinį dividendą.

Pirkdami šios paskolos laks-tus, Jūs ne tik pagreitinsite Kul-tūros Židinio statybą ir jo į-rengimą, bet sykiu protingai investuosite savo santaupas — nė vienas bankas nemoka 9%.

9% UŽ PASKOLĄ KULTŪROS ŽIDINIUI

Tėvai Pranciškona! norėdami pagreittinti Kultūros Židinio statybos ir įrengimo užbaigimą, išleido PASKOLOS LAKŠTUS—"MORTGAGE BONDS" Už paskolą bus mokama 9%. 1 paskolos lakšto kaina 1000 dol.

Visi paskolos lakštai — Mortgage Bonds bus atpirkti po penkerių metų. Reikalui esant paskolą galima bus atsiimti po 3 metų.

Paskolos gražinimą ir nuošimčių mokėjimą garantuoja Tėvų Pranciškonų vienuolija ir LITO bendrovė.

Užuot laikę savo santaupas bankuose, kur mokama daug mažesni nuošimčiai, investuokime jas į Kultūros Židinį, užpirkdami 9% duodančius "Mortgage Bonds".

Kuo greičiau išpirksime "Mortgage Bonds", tuo greičiau galėsime jelti į naujas ir erdvias Kultūros Židinio patalpas.

Užsakant "Mortgage Bonds" prašom naudotis šio skelbimo atkarpa.

Gerbiami Tėvai Pranciškona!:

Slunčiu čekį / už kurluos prašau atsiųsti Jūsų aukščiau minėtas "Mortgage Bonds".

Aš suprantu, kad už šiuos "Bonds" bus mokama 9% metinio dividendo tokia tvarka: 8% metinio dividendo bus išmokama kas metų ketvirtį ir 5% ekstra dividendas bus pridėtas atperkant šiuos "Bonds" po 5 metų. Aš turlu teise šiuos "Bonds" iškeisti po 3 metų, bet tada metinis dividendas bus tik 8%.

Šiuos "Mortgage Bonds" prašau užregistruoti:

Mano vardu

Mano vardu lyglom teisėm su

Sekančiu vardu

paskiriant mane kaip legalų globėją.

Pavardė ir vardas

Adresas

Social Security numeris

Parašas

Prašom siųsti: Franciscan Fathers
 c/o Litas Investing Co., Inc.
 86-01 114 Str.,
 Richmond Hill, N.Y., 11418
 Telef. 212 — 441-6799

DIEVO DIENA

Maldos, pamaldų ir susitelkimo valandos Dievo garbei įvyksta rugsėjo 15 dieną, 1 val. pp., šeštadienį, Šv. Jono Universitete Grand Central ir Utopia Parkways, Jamaica.

Visi lietuviai kviečiami ir visi laukiami

ypač organizacijos su savo vėliavomis ir uniformomis bei tautiniais drabužiais.

"Pavergtų Tautų Tautinių Šokių Šokėjai" atliks meninę programą. Dalyvauja New Yorko Lietuvių Tautinių Šokių Ansamblis, vad. Jadvyga Matulaitienė.

Įėjimas nemokamas. Automobiliais ir autobusais įvažiuoti iš Union Turnpike prie 175 St., Gate 4; Utopia Pkwy. Gate 2 ar 3; Grand Central Pkwy. Gate 7 ar 8

Užbaigiama Šv. Tėvo palaiminimu.

LIETUVI, DALYVAUK IR KITUS PARAGINKI